

En hop besynnerligheter, dem Turinska hof-tidningen innehåller om Neapel, bevisar mindre, hur det tillgår der, än huru Sardiniska hofvet tänker om saken.

Öfra Italien. Öfverbefälet öfver Österrikska arméen i Italien får Grefve Frimont; men tro-ligen Grefve Bianchi, Hertig af Casa-Lanzi, om det skulle komma till krig. — Från Wien berättas, att bemödanden från Spanien blifvit använda för att förmå Infantinnan Hertiginnan af Lucca till införande af en "demokratisk regeringsform" i sitt land; men att de misslyckats.

Mad. Elise Bacciochi har dött i Triest.

Tyskland. Grefve von Buol-Schauenstein, Österrikisk Minister vid Förbunds församling i Frankfurt, har meddelat nämnde församling en af händelserna i Neapel föranledd märkvärdig note, hvori Österrikiska hofvet för alla medlemmar af Tyska förbundet framlägger den synpunkt, hvarur det beträffar händelserna i Nedra Italien. Deri skall sägas, att Huset Österrike, såsom Italiens naturliga beskyddare, fattat det beslut att, till tryggande af lugnet på Italienska halfön och de därvarande staters oafhængighet, låta trupper marchera dit; hvarjemte försäkras, att genom Österrikes försorg händelserna i Italien icke skola störa den allmänna freden i Europa. På de, genom Neapels exempel, åter upkomna faror för allmänna lugnet, hvilka härleda sig från politiska sällskaper, har allmänna upmärksamheten blifvit ledd, hvarigenom äfven de, till följe af Carlsbadiska Congressen, under d. 20 Sept, sistl, är fattade förbundsdags-beslut tillräckligen rättfärdigas. Dessutom har från de politiska förhållandernas nuvarande läge anledning blifvit hämtad att önska påskyndande af de steg, hvartill sista Wiener-Congressen lagt grund o. s. v.

Äfven omtalas en Österrikisk note till Italienska hofven, deri de försäkras om skydd för deras oafhængighet och deras områdens integritet. Händelserna i Benevento och Pontecorvo skola hafva gifvit anledning till denna förklaring. Ty Neapolitanska regeringen synes just icke tänka på eröfringar. Nästan kunde man säga det samma om Benevento och Pontecorvo. — Man anser dessutom såsom afgjort, att Österrikiska regeringen afgifvit communicationer till de öfriga stora magterna i Europa, i anledning af Neapelska affärerna, och att allt, hvad som rör de ytterligare mesurer i detta afseende, beror på resultaterna af den underhandling, som i anledning deraf kommer att äga

rum och torde öppnas i början af denna månad. Österrike skall till samlingsplats hafva föreslagit staden Pesth i Ungern, där de fem hufvudmagternas Ministrar skulle infinna sig, äfvensom, enligt hvad nu försäkras, Kejsar Alexander och Konung Friedrich Wilhelm personligen. Det tros, att Marq. de Caraman och Lord Stuart skola förses med fullmagter för ändamålet; och Furst Hardenberg uteblifver förmodligen icke.

Spanien. Cortes hafva antagit Finance Ut-skottets förslag om nationalgodsens försäljande och betalningens erläggande i vales, och till och med i räntsedlar (coupons).

Öfver det vid hufvudstaden sammandragna läger tros Quiroga taga öfverbefälet. — Orsaken till oron i Galicien tros ligga egentligen deri, att landfolket, som nu icke mer, såsom fordom, får gå på arbete till Portugal, blifvit missbrukadt af några fordna partichefer. Staden Grenada är så godt som blokerad af röfwareband och folket ville resa sig i massa mot dem.

Frankrike. Konungen har updragit Engelska Ministern att till Konung Georg IV framföra sin tacksägelse för det utmärkt artiga sätt, hvarpå Hert. Decazes blifvit emottagen.

Man har anmärkt, att i Paris bygges utomordentligt många och präktiga hus; emedan rörelsen stadnat och penningarna ligga ofruktbara hos kapitalisterna.

Ryssland. H. M. Kejsaren har skänkt Storfurst Constantin de i Woiwodskapet Masovien belägna Lowicz'ska godsen, och förklarad Storfurstens nuvarande Gemål, Johanna Grudzinska, för Hertiginna af Lowicz, till hvars barn äfven Hertigligna titeln kommer att sträcka sig.

Stockholm. Nu mera berättas med visshet, att H. M. Konungen inträffar här d. 10 dennes.

Under sistl. vecka, eller från den 26 Aug till d. 2 Sept., är på metallvägen här dels utsläp-
reradt, dels under lastning lagdt circa 11,100 Skepp-
pund af alla sorter.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 7 September.

Sine ira, studio et metu.

Betänkande af Engelska Öfverhusets Utskott öfver regleringen af trädvaruhandeln på Norra Europa och Englands Nord-Americanska colonier.

Utskottet har sammanträdt och skridit till afhörande af vittnen öfver de i detta betänkande framställda punkter; och då utskottet förnummit, att en orolig väntan herskade hos handlande och skeppsredare, i hänseende till det system, som parlamentet kunde finna för godt antaga för den blifvande regleringen af trädvaruhandeln på norra Europa och de Nord-Americanska colonierne; så har utskottet ansett sig pligtigt, att först vända sin upmärksamhet på detta ämne. Utskottet ser sig ur samma grund föranledt, att underställa huset resultatet af sin undersökning, utan att afvakta slutet af de undersökningar, dem Utskottet, i följd af husets instruction, anser sig böra anställa i afseende på andra grenar af Brittiska handeln.

De upmuntringar, man förunnat införseln af trädvaror från Brittiska colonierna i Nord-America, medelst dryga afgifter på trädvaror från främmande stater, äro af sednare datum, och synas icke hafva utgjort någon del af landets commerciella eller colonial-politik före sista kriget. Ända till år 1809 hade liten eller ingen afgift blifvit lagd på de åtskilliga slag af timmer;

detta och följande året föranledde likväl naturen af vårt politiska förhållande till Baltiska magterna, den farhåga, att en stor svårighet skulle yppas vid anskaffandet af det vanliga timmerförrådet från den trakten, ej allenast för allmänt husbehof, utan i synnerhet för skeppsbyggeriernes räkning.

Man fann emedlertid, att tillräckligt timmer, fast af sämre slag, var att tillgå i de Brittiska colonierna i Norra America. Men då detta var en ny handelsgren och någon risk och ovisshet underkastadt, fann man lämpligt att skänka Canadiske trädvarorne fördelarne icke allenast af frihet från all taxa på sådant, som var tjenligt till skeppsbyggeri, och af en högst obetydlig afgift på alla andra sorter, utan även af en betydlig tillökning i afgiften för norra Europas trädvaror. Höga ständiga taxor och en temporär krigsavgift, blefvo derföre stadgade för alla sorter trädvaror utrikes ifrån, genom Georg III:s 49 act, cap. 98, hvilken fördubblades genom Georg III:s 50, cap. 77; och dessa blefvo sedermera till vissa delar förökade genom Georg III:s 51, cap. 95 och genom Georg III:s 52, cap. 117 och en afgift af 25 proc. öfver alla de ständige afgifterne lades dertill genom Georg III:s 53, cap. 33.

De åtskillige förutnämnde afgifter fastställdes och consoliderades sedermera genom Georg III:s 59, cap. 52; och en ur nämnde

äct tagen tabell öfver detaillerne utaf nu varande afgifter på alla sorter tyädvaror från främmande länder, är bifogad detta betänkande.

Utskottet har blifvit underrättadt af de Konungens Ministrar, som äro ledamöter i Utskottet, att de Canadiske köpmännen aldrig fått anledning att tro, det någon af dessa pålagor skulle blifva ständig. En förmodan vann dock insteg, att den först bestämda taxan af P:d 2 is. skulle för längre tid fortfara; men en slik förmodan upstod aldrig med skäl, i afseende på krigstaxan och den år 1813 stadgade afgift, och friheten från afgift på Canadiskt timmer har alltid varit temporär och skall, om den icke af parlamentet förnyas, uphöra i Julii 1820, fastän man låtit vederbörande förstå, att den torde till Mars månad 1821 vidare förlängas. Denna åsigt af ämnet har blifvit Canadiska köpmännen beständigt meddelad uti åtskillige communicationer, hvar till denna fråga emellan dem och Commerce-Collegium beständigt gifvit anledning.

Utskottet har derföre icke insett, att det existerade någon omständighet, föröfnad med den period, under hvilken, eller de ändamål, för hvilka dessa afgifter blifvit stadgade, hvilken kunde förhindra dem eller ock Parlamentet, efter återvinnandet af en allmän fred, från pröfningen af en så vigtig fråga, som den om en blifvande reglering af denna väsendtliga handelsgren, med hänseende till rikets beständiga nytta och allmänna välfärd.

Under detta förhållande, har Utskottet trott sig böra hämta uplysningar af personer, som genom erfarenhet voro mest berättigade att yttra sig i följande ämnen:

Först: förhållandet af de trädvarors godhet, hvilka införas från Norra Europas åtskilliga hamnar och från de Nord-Americanska Colonierne;

För det andra: jämförelsen emellan priset och lättheten att anskaffa dessa åtskilliga arter af trädvaror, utan afseende på den taxa, hvarmed de blifvit belagde;

För det tredje: den rigtning, hvilken afgifts-systemet, gällande sedan åren 1809 och 1813, har gifvit landets handel och förbrukning, hvad trädvaror angår; och

För det fjerde: den sannolika verkan, som en betydlig förminskning eller förändring af dessa afgifter kunde hafva på landets förbrukning, på dess handel med Europa och colonierne samt på de särskilda personers interesse, dem det rör.

Utaf den tall, som från Norra Europa införes, anses den Norrska såsom den varaktigaste, ehuru af mindre dimensioner; i godhet dernäst räknas den, som kommer från Baltiske länderne, isynnerhet från Danzigs och Rigas hamnar. Det svenska timret upgår ganska nära det Preussiska i godhet. Det timmer, som införes från Memel, Danzig och Riga, är för skeppsbyggeriet det tjenligaste. Det Nord-Americanska timret är mera mjukt, mindre varaktigt och hvarje sort deraf är, fastän i olika grad, mera utsatt för att murkna, än det som Norra Europa frambringa. Den röda tallen, hvilken emedlertid står i ett ringa förhållande till andra timmersorter och större delen hvaraf, fastän införd från Canada, är en de förenade Staternas product, skiljes från den hvita tallen genom dess större varaktighet.

I det hela är det intygadt af en af Commissarierne vid Hans Majestäts flotta, en man af den utmärktaste praktiska kunskap, erfarenhet och skicklighet, att Canadas timmer, så väl ek som tall, för Skeppsbyggeriet icke äger hälften af den varaktighet, som samma trädslag från Norra Europa; att det är isynnerhet utsatt för svamp, som åter är en förelöpare till för-

murkning; och att det blifvit anmärkt af andra i saken kunnige män, äfvensom af honom sjelf, att i de flesta fall, då Americanskt timmer blifvit bragt i contact med andra länders, har det alltid haft en störande verkan på det, som dermed stått i förening.

Resultatet af dess användande till andra byggnader är, enligt timmer-handlandes och byggmästares intygande, ungefärligen detsamma.

Canada-tallen är, i anseende till sin storlek, tjenligare än någon annan till bogspröt och master, när de göras af ett enda träd, för hvilket ändamål den kan användas utan de menliga följder, som äro förenade med dess infogning i sjelfva skepps-skåfvet. Och där masten göres af flera stycken, synes den kunna nyttjas med fördel, i vissa delar. Det mjuka hvita tall-timmeret anses också bättre, än något annat, till packlårar, bildhuggeri, formar, musicaliska instrumenter, blindor, och andra saker, der lätthet och frihet från qvisar är behöflig.

Utan afseende på den skillnad, som uppkommer genom tullens belopp, kan äfven tillräckligt quantum af trädvaror, obeträknad dess större duglighet, anskaffas genom olikheten i frakt och transport-kostnad, för ett ojämförligt bättre pris från Östersjön, än från norra Amerika. Såsom omkostnaderne likväl nödvändigt äro olika, allt efter de olika hamnar, der skeppningen sker, måste Utskottet, i afseende på denna punkt af dess undersökning, hänvisa till en tabell i bihanget, hvilken innehåller en tillförlitlig beräkning af timmer-priser från hvarje hamn, med upgift på tull, fragt, umgälder, vinst och inköpspris.

Afgifts-systemet, som varit gällande sen år 1809, och vidare de följande åren iakttaget, har dock föranlett ett allmänare bruk (hvilket ingen annan omständig-

het har kunnat vålla) af Canada-timmer till upförande af hus här i landet, isynnerhet af mindre byggnader, underkastade alla de olägenheter, hvilka anses åtfölja det. Äfven i skeppsbyggeri har det blifvit mera användt än fordom; och Utskottet har bifogat en berättelse, inlemnad af Sir Robert Seppings, om den större eller mindre varaktighet af fregatter, som byggas af tall från Canada och Norra Europa; men bruket af Canada-timmer har nu uphört i Kronans varf, i anseende till den ofördelaktiga verkan af dess användande. Åtgången af trädvaror från norra Europa har småningom aftagit, hvilket har förorsakat ett afbrott i handeln med dessa länder, besynnerligen med Norrige, hvars inneväpnare, oakadt det företråde de städse gifvit Brittiska varor, äro icke allenast beröfvade medlen till dessas förbrukande, utan ock till betalande af dem, de redan fått och för hvilka de stå i en skuld af nära en half million, så att exporten af manufacturvaror minskats till en grad, som icke kan beräknas endast genom jämförelsen med de directa exporterna till dessa land, då det synes, att en anseelig del af de manufacturvaror, som förbrukas i dem, införes öfver Tyskland.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. D. 19 Aug. Lorderne Kings och Greys motioner om billens återtagande förkastades med 116 och 115 rösters pluralitet. General-Procuratorn framställde anklagelse-punkterna, som dock icke hunno slutas samma dag, utan fortsattes den följande:

General-Procuratorn sade: "Jag infinner mig nu inför skranket, för att fullgöra den pligt, J ärläggan mig, då jag omnämner de omständigheter, som genom vittnen skola bevisas, rörande den uti inledningen till den för Er framlagda billen förekommande anklagelser. — Efter några anmärk-

ningar öfver nödvändigheten för honom att utan förbehåll berätta facta, som skola såra hvarje dygdig och ärbar människas délicatess, försäkrar General-Prokuratorn, att han sorgfälligt skall undvika att berätta annat, än hvad han, efter egen öfvertygelse, tror nödigt att anföra som öfvertygande bevis. Hans berättelse börjar vid den tidpunkt, då Drott. reste till fasta landet. Det är allmänt känt, att Drott. lemnat England 1814, icke af tvång, såsom hennes rådgifvare låtit förstå, utan af skäl som H. M:t ensam känner.

Brougham ville tala. Gen. Proc. beklagade sig, att han blifvit afbruten och vädjade till Kammarrens öfverscende. Brougham envisades, men nödgades tiga.

Gen. Proc. tog åter till ordet: 1814 lemnade Drott. landet. Hon begaf sig först till Brunswig och sedan till Italien. H. M:t anlände till Milano och dröjde der trenne veckor. Under vistandet derstädes blef den uti inledningen till billen och i alla handlingarne så ofta omnämnde personen, Bartoloméo Bergami, antagen uti Drottningens tjänst såsom löpare, lakej eller betjent. Han var då utan tjänst, men hade förut varit i tjänst hos flere personer och, ibland andra, hos General Pino. Ifrån Milano begaf H. M:t sig till Rom och derefter till Neapel, dit hon anlände den 8 November 1814. Bergami hade då blott tre veckor varit i H. M:ts tjänst. Innan Drottningens ankomst till Neapel, hade den unga W. Austin, för hvilken H. M:t hade mycken omsorg, alltid legat i samma kammare, som H. M:t. Natten efter d. 8 var Drottningens sängkammare uti en motsatt flygel af byggnaden till den, der betjeningen och löparen Bergami lågo; och W. Austin låg i Drott. kammare. Följande dagen den 9 November befälte Drott., att Bergami skulle ligga i ett rum, gränsande till hennes sängkammare, och att Austin hädanefter icke skulle ligga i samma rum som hon. Denna befallning förvånade alla personer i huset. Det fanns en öppen ingång från Bergamis rum till Drottningens sängkammare; och det skall fullt bevisas, att den uti inledningen till billen nämnde otuktiga heblandelsen börjat om aftonen den 9 November och fortfarit ända till det ögonblick, då nämnde person lemnade H. M:ts tjänst. Aftonen den 9:de för H. M. på Operan, men återkom ganska tidligt. Pigan, som hade uppsigt öfver rummet, såg, att Prinsessan var uti en häftig sinneströrelse. Hon befälte henne gå ut, med tillsägelse, att Hon ej mer behöfde henne och med befallning att ej insläppa Austin. Hon såg sedermera Drottningen gå in uti Bergamis kammare, der han då vistades

för första gången. Pigan gick ut, men fattade starka misstankar, som följande morgon ökades, då hon såg Drottningens säng i samma tillstånd som aftonen förut, under det att man tydligen kunde märka, att två personer legat i Bergamis säng. Denna morgon lät Drott. icke, såsom vanligt, kalla sina fruntimmer, utan dröjde kvar i Bergamis rum till långt in då dagen. Flere ansedde personer insunno sig för att upvakta, men hon emottog ingen enda. Åtskilliga andra omständigheter tjente att bevisa begynnelsen af denna skandalösa och vanbedrande förtrolighet. Bergami visade sig dagligen högdagnare mot den öfriga betjeningen och tog sig mera utseende af vigtighet, i samma mån som han fick inflytande hos Drott. Några dagar derefter gaf Drott. en maskerad bal åt den person, som då innehade Neapels thron, icke hemma hos sig sjelf, utan i ett Kungligt hus. H. M:t förklädde sig först till en Neapolitansk bonde, men Hon dröjde ej länge kvar på balen i denna drägt. Hon återvände till det hus, der hon klädt sig, men i stället att gå dit med sina fruntimmer, lät Hon kalla löparen Bergami och gick med honom in uti ett rum, för att med hans tillhjälp omkläda sig. Det syntes, att Drott. ville omkläda sig i en kostym af "Historiens Genius," på någon annans inrådan. Denna klädsel, eller rättare brist på klädsel, var ganska oausländig. Det är bevisligt, att denna förändring af drägt skedde i närvaro och med tillhjälp af Bergami, och att ingen annan var närvarande. På detta sätt förklädd återvände H. M:t till balen. Slutligen återkom Hon och förklädde sig till Turkisk Bonde; Bergami tog samma kostym, och de återvände tillsammans till balen. Således visade sig denne betjent tillsammans med Prinsessan af Wales på en bal, der hela hofvet och adeln i Neapel voro församlade. Bergami dröjde ej länge kvar der. Han återkom, efter utscende ganska missnöjd, och ett rykte gick bland betjeningen, att han lidit något förolämpande. Kortt derefter ankom Drott. och sökte förmå honom att återvända till balen, men han fortfor i sin vägran, och Drott. återvände ensam. Men hon kom snart tillbaka och gick in uti de, på sätt förut är sagdt, belägna rummen. Hela huset anmärkte, att H. M:t steg upp om mårnarne vid samma tid som Bergami, och att han, ehuru då ännu blott löpare, vanligtvis frukosterade med henne uti ett rum, skildt från det öfriga huset. Man har sett dem promenerande arm i arm tillsammans på en terrass. Bergami blef en dag sparkad af en häst, och så stort var hans inflytande på

Drott., att hon antog en betjent för att sköta honom. Denne betjent låg nära intill Bergamis kammare, och tre till fyra gånger såg han Drott., sedan betjeningen lagt sig, kommo ifrån sitt rum in uti Bergamis och upphålla sig der längre tid. En dag hörde han ett buller, som öfvertygade honom, att Prinsessan och Bergami kystes. — Drott., uppehöll sig i Neapel ifrån November ända till Mars; och det skall bevisas, att, under denna tid, förtroligheten emellan Prinsessan och Bergami tilltagit. Vid afresan från Neapel, öfvergafs Drott. af större delen Engelsmän, som åtföljt Hennes. Det är ganska afgjort, att om också desse personer icke hade någon kunskap om Drottningens förtrolighet med Bergami, hade åtminstone något rykte härom lunnit fram till dem. I Neapel inträffade en annan händelse, som också bör berättas. Det gafs en maskeradbal på theatern S. Carlo. Drott. begaf sig dit med Bergami och en Kammarfru vid namn Dumont. Deras kostym var så oänständig, att, när de inträdde, tecken af missnöje visade sig från alla sidor, och de nödgades hastigt begifva sig derifrån. I Mars 1815 reste Prinsessan från Neapel till Rom och tillbragte der två till tre dagar. Derifrån begaf Hon sig till Civita Vecchia, hvarest Hon gick om bord på fregatten Clorinda, för att segla till Genua. Bergami gjorde då ännu tjänst som löpare och lakej. Vid ankomsten till Genua hade Drott. ingen dame af anscende kvar i sitt sällskap. Man märkte en ökad förtrolighet emellan Hennes och Bergami. Han åtföljde Hennes på Dess promenader till häst och fots. Han låg alltid nära H. M:s Kammare, der sängen aldrig var i oordning, då deremot Bergamis säng alltid tycktes hafva varit begagnad af två personer. Det var här, som Bergami, uti April månad, införde i Prinsessans hus sin mor, sin dotter, sin bror och sin syster. H. M. säger sig sjelf hafva vetat, att Bergamis dotter var oäkta och född af en annan än hans hustru. Prinsessan var i Genua till d. 15 Maji, då hon reste till Mailand. Lady Charl. Campbell kom der till H. M., men lemnade Dess tjänst vid slutet af månaden. Bergami införde då i Drottningens hus en sin syster, kallad Grefvinnan Oldi; och H. M. tog henne till sällskap på sina följande resor. Bergami var ännu löpare. På samma tid hade W. Burrell kommit till Drottningen. Under sitt vistande i Venedig, hade H. M. en dag efter middagsmåltiden blifvit ensam i ett rum med Bergami och en betjent, som såg Hennes taga en guldkedja, gifva honom den och slutligen hänga den om hans hals. Bergami tog den af sig, häng-

de den omkring Prinsessans hals; och denna lek räckte en stund, i närvaro af en tredje person. En eller två dagar derefter återreste hon till Mailand och Burrell lemnade Hennes. Hon hade således icke mera kvar någon Engelsman, och Hennes upförande mot favoriteten blef så mycket friare. I sin Villa vid Como skänkte Hon honom en af sina klädningar, hvilken han brukade till nattäck. Då visade Hon sig mera förtrolig med hela sin betjening. I Augusti reste Hon till berget St. Gotthard, och på ett ställe, der Hon stadnat för att spisa middag, gick hon tidigt in i en sängkammare med Bergami och var der länge. I en annan stad valde Hon en mindre bekväm boning än den, som hon bebott på en annan resa i Italien; emedan vid sidan var för Bergami ett rum, som hade öfver till Hennes. I Bellizona fick han komma till Hennes bord i sin löparedrägt, och ifrån denna tidpunkt har han alltid haft den äran att spisa middag med sin Kongl. matmoder, äfven som han redan långt förut fått frukostera med henne. Under denna resa besökte Hon äfven Lugano, der samma ordning i anscende till sängarne och samma förtroliga umgänge ägde rum. På återvägen bosatte Hon sig nära Como på Villa d'Este, och der syntes, att Hon beslutit uphöja Bergami till en rang inom Hennes hus, som mera svarade emot den makt, han der utöfvade; följaktligen befordrades han till Kammarherre. H. M. reste derefter till Genua, och gick den 15 November om bord på Hans M:s skepp Leviathan, der man förut inredt rummen så, att Hon kunde ega alla Hennes rang tillkommande bekvämligheter och en för Hennes kön erforderlig allsagenhet; men så snart Hon kommit om bord, förändrade Hon alla dessa inrättningar och gaf åt sin Kammarherre det åt Hennes fruntimmer ämnade rummet. Efter att hafva besökt ön Elba, återvände Hon till Palermo och begaf sig till hofvet på Sicilien, förande med sig Bergami, präktigt klädd. Derifrån reste Hon till Messina, hvarest Hon hade tre kamrar, af hvilka H. M. begagnade den ena, Grefvinnan Oldi den andra, och Bergami den tredje: när Drott. gick in, tillslöts de tre dörrarne på en gång. Der såg man Hennes uti negligé gå in i Bergamis kammare. Man hörde henne kalla honom sin "vän," sin "älskade," sitt "hjerter." Den 6 Januari 1816 gick Hon med sin Kammarherre om bord på skeppet Clorinda, hvarpå han korrt förut varit Hennes följaktig i egenskap af löpare. Kapiten Pechell, som hade befälet på detta skepp, lät Prinsessan förstå, att Hon borde spara honom den förnedringen att sitta till bords med en så simpel karl som Bergami.

Prinsessans upförande vid detta tillfälle visade, att Hon sjelf lifligt insåg sina felsteg; ty, i stället att beklaga sig, svarade Hon, att Hon skulle taga sig tyenne dagars betänketid i anseende till hvad Hon borde göra i följd af denne Officerares framställning. Och hvad gjorde Hon? Hon vägrade att spisa vid Kaptenens bord, för att vid sitt eget hafva sällskap af Bergami och Grefvinnan Oldi. Hon fortsatte resan till Syracusa, hvarest samma fördelning af rum iaktogs, medelst en lönntrappa, och Hennes vistande derstädes utmärktes af samma sjelfsväldiga upförande. Den 30 Januari 1816 reste Hon till Catania och förblef der någon tid, med bibehållande af de samma för Hennes okyska ungänge gymsamma inrättningar. H. M. och Bergami lade sig vanligtvis för än de andre personerna i huset; och en omständighet visar tydligen, att Hon en viss dag, i stället att ligga i sin kammare, hade lagt sig i Bergamis. Man såg Henne följande morgonen med ett örongått under armen, på hvilket Hon vanligtvis satte sig; Hon kom då utifrån Bergamis kammare, blödd och efter utseende nyssupptigen. Dessa omständigheter skulle, vid hvilken domstol som helst i Europa, vara tillräckliga för erhållande af en bill om äktenskaps-skilnad. Men det finnes dessutom bevis, som ej lemna den minsta skugga af tvifvel om desse begg personers brottslighet. Bergamis barn låg stundom hos Drott., som äfven stundom kallade det Prinsessa. Naturligtvis hyste detta barn en motsvarande tillgifvenhet, och när det märkte, att Drott. ej var hos det, började det gråta; vid sådana tillfällen stillades barnet af Grefvinnan Oldi, när Hon tillkallade dess "mamma," (ty Drott. hade tilltit detta,) och insöfde det åter. Ty då dessa omständigheter tillkommo, sedan Drott. gått att lägga sig, visade de tydligt, att H. M:t icke var i sin egen säng, och andra facta ädagalägga lika tydligt, att Hon öfverlemnade sig åt sina böjelser. I Catania utverkade Hon för sin Kammarherre Maltheser-korsset; och ehuru Hon i början varit beökt af adeln, öfvergafs Hon, så snart Hennes upförande blef känt, oförmärkt af alla dem, som satte värde på sitt goda namn, och som skulle hafva rodnat att gilla ett så sjelfsväldigt lefverne, genom delaktighet i Hennes umgänge.

D. Holland var ej qvar i Drottningens tjänst ända till Hennes ankomst till Catania; han hade lemnat H. M:t i Venedig. Ifrån Catania begaf Drott. sig till Augusta, och ej nöjd med de hederstecken Bergami redan hade, utverkade Hon för honom af Sicilianska regeringen ett Baroni, hvaraf Hon gaf honom titel, då Hon talade ho-

nom till. H. M:t hade låtit måla sig som Magdalena (Synderskan eller Botgörerskan?) under sitt vistande i Augusta; den lilla Victorino och Bergami hade också blifvit porträtterade. På denna taffla föreställdes H. M:t på ett ganska oanständigt sätt. Ifrån Augusta seglade Hon till Tunis. Det är af vigt att utförligt beskrifva de inrättningar, som gjordes om bord på skeppet. I början var Bergamis sängkammare aflägsen från Drottningens; men man hade möblerat en annan jemte Drottningens, och den enda tillgången till H. K. M:ts sängkammare var igenom Bergamis. Dessa inrättningar voro desamma, som H. M:t gjorde öfverallt, och Bergamis säng var så ställd, att han kunde se Drott. i sängen. Det skulle vara svårt att förklara, hvarföre dessa inrättningar skett, om icke andra omständigheter bevisade, att ett förtroligt och oanständigt umgänge ägde rum emellan Henne och Bergami. Ifrån Tunis seglade Hon till Utica. Morgonen efter H. M:ts ankomst till denna stad, d. 8 April 1816, gick Bergami in uti H. M:ts sängkammare, förrän Hon upstigit, och han var den ende i Hennes svit, som hade fått tillträde till Hennes person. Hvad skäl kunde hon hafva att icke bevilja denna rättighet åt någon annan, än honom? Detta kunde endast ske för ett otuktigt umgänge. Man kan ej tvilla, det ju ett sådant der ägde rum. Den 12 April 1816 reste Hon till Savona i Afrika, hvarest otuktigt umgänge säkert ägde rum; ty uti Bergamis kammare fanns ingen säng, då deremot en ganska stor var i H. M:ts. Följande morgonen såg man, att två personer hade legat der. Denna händelse skulle, i vidrigt fall, vara nog för att öfvertyga hvarje förnuftig, att en otuktig beblandelse ägt rum, ty det fanns ingen annan utgång från H. M:ts rum, än genom Bergamis kammare. H. M. lemnade Utica för att resa till Athén, hvarest Hon anlände den 16 April. — En Kapiten i Konungens tjänst, hvilken landstigit i Athén, ansåg för sin pligt att upvakta Drottningen; följaktligen infördes han till H. M:t, som då satt uti en alkov jemte Grefvinnan Oldi och Bergami. Denne sednare behandlade H. M:t med stor förtrolighet. Kapitenen förvånades, att han ej visade Henne mera vördnad, att han ej en gång helsade på Henne vid utgående ifrån alkoven, utan upförde sig mot Henne, liksom Hon hade varit hans jemlike. H. M:t begaf sig till Constantinopel och derifrån till Ephesus. I denna stad gick Drott. in uti ett förmak, för att solva, och middagsmåltiden anrättades för H. M:t och för Bergami uti detta förmak, hvarest fanns en rese-säng, på hvilken Drottning-

gen satte sig, då Bergami satt på golfvet. Af hvad skäl hade Bergami ensam fått komma in uti detta rum? — H. M:t reste slutligen till Aum, och der slog man upp ett tält, hvarunder Drott. låg. Man såg Bergami komma ut derifrån i skjortan. Hans klädsel var sådan, att den, vid en vanlig händelse, vore tillräcklig att bevisa en otuktig förening. H. M:t låg, under det att Bergami, på detta sätt oklädd, vistades i Hennes kammare. Drott. reste slutligen till Jerusalem och utverkade för Bergami den Heliga Grafvens Orden; men ej nöjd härmed stiftade Hon St. Carolinas Orden och nämnde Bergami till Stormästare för denna Orden, hvars kors Hon äfven gifvit sin öfriga betjening. Bergami var då Ridare af Maltha, af Hel. Grafven, af St. Carolina, samt Baron af Franchina. — Derifrån afgick H. M:t sjöledes till Jaffa, och, som det var atomordentligt varmt, fann H. M:t obehvämligt att ligga i sin kammare. Hon lät på däck upresa ett tält, och lät ditsätta en säng för sig sjelf, och bredvid densamma en för Bergami, utan någon skiljevägg. De lågo i dessa sängar, utan att någon annan fanns i tältet, ända till deras återkomst till Italien. Om dagen var tältgardinen updragen; men stundom var den nere, då de ingingo i tältet, hvarest de ofta voro länge tillsammans ensamme. På detta Skepp tog Prinsessan ofta bad, och der end, som då betjenade Henne, var Bergami; han var ensam hos Henne, under det Hon var i badet. Under denna resa befunno de sig på sjön den 24 Augusti, som var Bergamis patrons, St. Bartholomei, dag. Prinsessan omfattade detta tillfälle, för att om bord på fartyget anställa atomordentliga nöjen. Matroserne undfånades och drucko Prinsessans och Bergamis skål gemensamt. Dessa omständigheter, betraktade för sig sjelfva, kunna väl icke anses såsom prof på otukt; men i förening med andra lemna de intet tvifvel öfrigt, att ju en oanständig beblandelse dagligen ägde rum. De återvände slutligen till Villa d'Este, då Bergamis bror uphöjdes till Hofmästare och Prinsessan befallte, att modren derefter skulle kallas Madam Livien. Under H. M:s frånvaro, hade en theater blifvit uppförd på Villa d'Este. Efter sin återkomst spelte Hon der ofta vanliga farcer med Bergami och några betjenter. Prinsessan spelte då älskarinnans och Bergami älskarens rol. En dag hade Bergami sändt en löpare till Milano i något viktigt ärende. Då löparen följande morgonen återkom, innan någon i huset upstigit, trodde han sig böra genast till Bergami öfverlemnna det svar, han medförde. Han gick därför in uti hans kammare,

men fann honom ej der till sin stora förvåning; kortt derefter kom han i natträck ut ur Prinsessans rum. Som denne löpare nyligen kommit i tjänst i huset, trodde Bergami sig böra göra en ursäkt, och sade, att hans dotter hade skrikit om natten i Prinsessans kammare, och att han gått dit in för att tysta henne. Han bad löparen ej tala om detta för någon. Prinsessan, som ville ytterligare hedra Bergami, köpte honom en egendom i trakten af Milano, för hvilken Hon gaf flera tusen Pund Sterling, och hvilken Hon kallade Villa Bergami eller la Baronia. Sälunda var denna person, som 1814 gått i tjensten fattig och låg, nu 1816 uphöjd till en hög titel och riktad genom Prinsessans presenter. Men la Baronia var under 1817 års carnaval en skådeplats för liderlighet och de oanständigaste scener, man kan tänka sig, och liknade mer ett gement ställe än en engelsk Prinsessas palats. Man kan icke beskrifva de anstötliga scener, som der ägde rum i Prinsessans närvaro. Efter en tids vistande på la Baronia, reste H. K. H. till Tyrolen. Då hon anländt till Charmette, reste Bergami till Inspruck i affärer. I hans frånvaro lät H. K. H. en af sina fruntimmer sofva i sitt rum. Bergami kom hem midt i natten och gick in i H. K. H:s rum. Prinsessan befallde då fruntimmeret att stiga up och gå sin väg. Bergami stånade kvar i Drottningens rum hela natten. Drottningen reste till Karlsruhe, där tre rum under numrorna 10, 11 och 12, valdes, emedan de hade sine emellan communication på det sätt, att Bergami ensam hade ingång i Drottningens rum. Der visade Hon sig midt på ljusa dagen liggande på Bergamis säng, och han hade armarna om Hennes hals. Kan man, efter allt detta, tvifla, att en oanständig omgångelse ägt rum? De reste sedermera till Mailand, derpå till staden Este och äntligen till Rom, der de bebodde Villa Braschi. Man såg der ofta Bergami tidigt på morgonen gå in i Drottningens rum och dröja der länge. Åter begåfvo de sig till Mailand och besökte la Baronia. En dag, då Bergami var borta, skickade Drottningen bud efter honom, och då han ankom, omfamnade de hvarandra, och Drottningen visade den största glädje. — På tillfrågan om data, uplyste Gen. Proc., att ankomsten till Triest skeddde d. 11 Apr. 1817, till Rupinella omkring d. 23 Junii, till Villa Braschi de första dagarna af Juli, till Pesaro d. 9 Aug. samma år. Det skall bevisas, fortfor Gen. Proc., att de ofta promenerat ensam i en ensitsig chaise. Prinsessan satt i Bergamis knä, och han körde, med armarna om lifvet på H. K. H. Ofta visade de sig i

denna oanständiga ställning. Vid sin återkomst från orienten, hade hon med sig en Turk, som man ofta sett dansa för Henne och Bergami, med den största oanständighet. — Efter allt detta skola Deras Högvälboreheter utan förundran höra, att Prinsessan, som, före Bergamis inträde i Dess tjänst, antingen bivistade gudstjensten i ett protestantiskt kapell, såsom det anstår en protestantisk Furstinna, eller lät fira den i sitt hus, sedan uphörde dermed och besökte med honom catholska kyrkor, så snart deras förbindelse börjat. Jag vet, man har sagt, att dessa facta skola bevisas endast med Italienska vittnen, på hvilkas utsago man icke kan lita. Men huru kan Drottningen beklaga sig deröfver, då Hon sjelf upfyllt sitt hus med Italienare och, så till sägande, uphört att vara Engelska? Det är Hennes fel, om hon icke omgifvit sig med andra än utländingar. Nu återstår mig blott att säga, det Deras Högvälboreheter, sedan dessa facta blifvit bevista, ej hafva mer än en skyldighet att uppfylla; och jag är öfvertygad, att De skola uppfylla den med största klokhet. Jag skrider nu till vittnenas hörande.”

Sedan fråga upstått, huruvida vittnena, i händelse af mened, kunna anklagas, och denna fråga blifvit bejakad, begyntes förhöret med första vittnet Majocchi. En stund före hans ankomst, hade Drottningen inträdt och intagit sin stol. Då hon hörde namnet Majocchi nämnas, utropade hon: ”Hur? Theodor?” och lemnade hastigt rummet. Detta utrop satte alla närvarande i förvåning. Kl. 4 slöts sessionen, men bestämdes, att de derefter skulle räcka till kl. 5.

D. 22 fortsattes i Drottningens närvaro förhöret med Majocchi, och sedan Gen. Proc. förklarar sig hafva ingen ting mer att fråga, begynte Brougham förhöra vittnet å sin sida.

D. 23 fortsatte Brougham sina frågor till Majocchi, som vittnade, att han sett Drottningen och Bergami gå in i ett badrum tillsammans. — Andra vittnet (Gaetano Paturzo, styrman på fartyget, som fört Drottningen från Augusta på Sicilien) inkallades, och fråga upstod om hans vittnes-ed, emedan han var catholik.

D. 24. Lord Darnley frågade, om vittnena kunde samtala med hvarandra. Ministrarne svängde sig. Tredje vittnet, en skeppare, som fört Drottningen till Tunis och sedan till Grekeland och Palestina, aflade eden. Åter fråga om dess giltighet; afgjordes af domarne. Då Sollicitor General slutat sina frågor, begynte en af Drottningens om-

bud, Williams; att göra sina, hvilka egentligen angingo, hvad vittnet fått, för att lemna sitt skepp och sin rörelse, och komma till England och vittna. — Majocchi framkallades åter, på Broughams begäran och fick några frågor. — Ett nytt vittne, som i 2¹ år varit i Drottningens tjänst såsom Kock, förekom; och hans vittnesmål angick egentligen den Levantiska resan.

D. 25 fortsattes detta vittnesmål. Äfven hördes Cap. Pechell vid Kongl. Flottan. Han hade fört Fregatten Clorinda. Sedan förekom en värds-husvärd från Triest; och hans förhör påstod ännu, då tidningarne trycktes.

Folkets tillgifvenhet för Drottningen tilltager dagligen; och det har högljudt förklarar sin glädje öfver motsägelser och vacklande, hvartill Theod. Majocchi (åt tankan på hvars otacksamhet aftvingade Drottningen det omtalade utropet af harm) gjort sig skyldig, då Brougham examinerade honom. Hvad han berättat, mindes han; men inga bevisständigheter. Då han tillfrågades om dem, svarade han bestämdigt: non mi ricordo, hvaraf han fått öknamnet Signor non ricordo. Fle- ra viktiga punkter i sin berättelse har han måst ändra. Tolkarne beklagade sig öfver hans gräsliga råhet och dumhet. Majocchiiska familjen har fött löfte om lifstidsförsörjning. Paturzo har begärt 200 L. i månaden och Gargiulo 800 Piaster, såsom ersättning för det de lemnat sin rörelse. Af vittnesmålen upplyses, att Mailandska commissionens berättelser icke varit besvurna, såsom Ministrarne föregifvit, äfven som att Lord Stewart ljugit, då han nekat, att Majocchierna vistats i hans hus i Wien.

Äfven Underhuset har varit samladt d. 21, då där vaakade några bittra anmärkningar om den Ryska noten och Hobhouse beklagade sig öfver den talrika militär-magten i hufvudstaden. ”Man borde icke glömma, att Cromwell skingrat ett Parlament och Bonaparte ett 500-råd med militäriskt våld.”

Neapel. Skall man tro Österrikiska tidningar, så är Neapel fullt af osäkerhet och gräsliga factioner; och i Sicilien alla samhällsband uplösta. Detta bekräftas dock icke af directa underrättelser. Arméen kompletteras och är ganska anseelig.

Norra Italien. I Bologna hafva varit allvarsamma upträden. Studenterna hafva slagits med dotkar och Österrikiska militären har måst mel-lankomma.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 11 September.

Sine ira, studio et metu.

Betänkande af Engelska Öfverhusets Utskott öfver regleringen af trädvaruhandeln på Norra Europa och Englands Nord-Americanska colonier.

(Forts. och slut fr. N:o 72.)

ETT ansenligt Capital och machineri, som i detta land äro använde på sågverk och anstalter för beredande till förbrukning af det timmer, som införes från Östersjön, hafva till en betydlig del blifvit gjorda onyttiga. Å andra sidan har en stor och progressif tillväxt ägt rum i handeln med Canada, och lästetalet af fartygen, som användas till införseln af dess timmer hit, oaktadt den tillväxt, hvilken under de tvenne sednare åren visar sig, kan i någon mån tillskrifvas den fruktan, som vunnit insteg, att en förändring i pålagorna skulle vid denna tid vidtagas.

Det är ingen tvifvel, att ju en betydlig förminskning i taxan på utländskt timmer skulle leda till en ökad åtgång af denna artikel för de flesta byggnadsbehof och iståndsätta de länder, som frambringa den, men i synnerhet Sverige och Norrige, ganska mycket att öka deras förbrukning af Brittiska producter. Såsom detta imidlertid icke kunde äga rum, utan att minska åtgången af Canada-timmer, så måste det i någon mån verka på vinsten af det kapital, som nu är nedlagdt i sågqvarnar

och andra inrättningar i Canada, hvilket har af en man, som drifver affärer på detta land, blifvit uppskattadt till ett belopp af 100,000 till 150,000 P:d. Det kan ej anses hafva något omedelbart inflytande på den Canadiska jordägarens interesse, då värdet af det i Quebec sålda timret icke stort öfverstiger kostnaden och arbetet att framskaffa det till utskeppning, och jordägaren får litet eller intet för sitt timmer. En del af de fartyg, som nu sysselsättas med transporten af Canada-timmer hit, blifver naturligtvis tvungen att söka annan förtjenst. Och fastän skäl är till den förmodan, att det ökade förrådet från Norra Europa förnämligast öfverföres på Brittiska fartyg, så skulle dock skillnaden i vägens längd göra ett mindre antal af fartyg nödvändigt vid idkandet af denna handelsgren. Men Utskottet kan icke öfvertyga sig, att den för handeln så väsendtligt nyttiga lättheten i anskaffandet af de bästa och minst dyra varor från andra länder, kan i det hela äga något skadligt inflytande på skeppsfartens interessen, detta stora medel för handelns vidmakthållande; i synnerhet på en tid, när det af de kunnigaste personers öfverensstämmande vittnesbörd synes, att frakten dyrhet och andra omständigheter vid Engelska skeppsfarten, sätter den i stånd till en lycklig täflan med hvarje land på hela jordklotet. — Utskottet smickrar sig

tillika med det säkra hopp, att afseendet på några andra handelsgrenars tillstånd, i hvilka de komma att ingå, skall lemna medel att gifva en ökad drift åt detta lands skeppsfart.

Utskottet ville dock för ingen del till Parlamentets bi' all föreslå en hastig förändring af nu varande system, hvarigenom trädvaror från Canada skulle helt och hållet uteslutas från möjligheten att tälja på Engelska handelsplatserne. Och Utskottet hemställer derföre, om under alla de omständigheter, hvarigenom denna handel har upkommit och idkats, det icke ännu må vara nyttigt att genom en afgift, lämpad efter ändamålet, ersätta den Canadiska köpmannen och importören skillnaden i frakt och transport, så att de kunna lemna sina trädvaror på de Brittiske handelsplatserne till lika pris, som trädvaror af samma dimension från andra länder. Men Utskottet tror, att om det, för Stats-inkomstens skull, kunde anses nödigt att låta taxan på utländskt timmer öfverstiga hvad nämde ändamål kräfver, så skulle en afgift svarande mot skillnaden, läggas på införsel af timmer från de Americanska Colonierne.

Det öfriga af betänkandet angår några mindre ämnen. De vittnesförhör, som blifvit hållne inför Utskottet, äro ganska intressanta. I synnerhet måste Svenskar vara intresserade af ett ibland dem, som angår Sverige och dess handel. Detta bifogas.

Hr. Georg Cowies vittnesmål inför Utskottet.

Hvad har varit Er egentliga rörelse?

Handel på Sverige.

Huru länge?

Tjugonio år.

Har det varit i synnerhet timmer-hand-

deln, eller handel i allmänhet, som Ni drivit?

Handel i allmänhet.

Uppgif hvilka förändringar Ni märkt i handeln mellan Sverige och England, under den tiden, och i synnerhet med afseende på timmerhandeln?

Utförseln till Sverige har mycket minskats, till följe af de dryga afgifter, hvilka göra införseln af timmer och bräder från Sverige ofördelaktig för Svenskar; och detta har till en hög grad hindrat dem att införskrifva varor tillbaka.

Har timmer, under den tid Ni drivit handeln, blifvit mest infördt på Engelska eller Svenska skepp?

Mest på Svenska skepp.

Har detta varit en följd af Svenska fragtens mindre dyrhet?

Jeké egentligen; utan i synnerhet deraf, att i Sverige är högre tull på timmer och bräder, exporterade på Engelska fartyg än på Svenska, och äfven till en del deraf, att de flesta exportörer af timmer och bräder i Sverige tillika äro skeppsredare.

Om ingen sådan tull funnes, hvilken fragt tror Ni då skulle öfverhufvud vara lägst?

Detta kan jag ej med visshet besvara. Skillnaden torde dock icke blifva betydlig.

På hvad sätt i synnerhet betaltes de växlar, som drogos för det från Sverige hit införda timmer?

Dessa växlar dragas vanligen på 75 eller 90 dagars betalningstid; men Sverige har alltid mer växlar att remittera än att draga på England, emedan handelsbalansen är betydligan emot Sverige.

Gå många skepp, som importera timmer från Sverige, tillbaka med barlast?

Antingen gå de tillbaka med barlast, eller ock gå de till södra Europa efter salt eller för att söka fragt. Några åter-

vända härifrån med laddningar af Engelska eller colonial-varor.

Tror Ni, att om förbrukningen af Svenskt timmer ökades i betydlig grad här, genom tullens nedsättande eller någon annan omständighet, consumptionen af Engelska manufacturvaror skulle ökas i Sverige?

Såsom svar härpå ville jag anmärka, att Engelska manufacturvaror nu i allmänhet äro förbudna i Sverige, och derföre kan jag icke säga, att deras åtgång der skulle ökas. Vissa sådana varor äro tillåt-na, ehuru icke allmänt; och dessas åtgång i Sverige skulle utan tvifvel ökas genom nedsättning af tullen på timmer.

Fann Ni icke förbudet vara till någon del, om ej hufvudsakligen, föranledt af tullen på införsel af timmer här.

Till en del, förmodar jag.

Är Ni i tillfälle att veta, huru högt åtgången af Engelska manufacturvaror skulle stiga i Sverige, om de icke vore underkastade hvarken förbud eller någon betydlig tull?

Det är jag icke.

Svenskar hafva ju betydliga skulder i England?

Ja.

Skulle icke en ökad införsel af timmer från Sverige öppna en nu icke existerande möjlighet att betala dessa skulder?

Utan tvifvel.

Är icke Sverige ett synnerligen fattigt land?

Jo, det är det.

På hvad grund tror Ni, att der skulle uppstå någon betydlig afsättning af våra manufacturvaror, om tullen nedsattes?

På den grund, att de då skulle få större tillgångar att betala dem, om de kunde med fördel afsätta sina varor.

Har Ni någonsin exporterat Porter, Rum eller Bomullsgarn till Sverige?

Ja, ofta.

Nyligen?

Ja; Jag håller just nu på att exportera bomullsgarn och gör det allt jemnt: rum och porter äro nu förbjudna.

De hafva ju blifvit förbjudna, sedan den sista förhöjningen i tullen på införsel af Svenskt timmer hit?

Ja.

De förbjödos ju straxt derpå?

Ja; åtminstone tror jag så.

Är icke införseln af vissa numror bomullsgarn förbjuden i sednare tider.

Jo; de låga numrorna, från 1 till 25, hvilka de tro sig kunna spinna sjelfva.

Följde icke detta förbud omedelbart efter vår sista tullförhöjning på utländskt timmer?

Jag menar det.

Hade utförseln af Porter, Rum och de låga numrorna af bomullsgarn varit betydlig före detta förbud?

Ja, i förhållande till Sveriges handel i allmänhet.

Ni har sagt, att den höga tullen har minskat införseln af timmer från Sverige. Menar Ni, att han gjordt det genom timmerprisets upjagande, eller derigenom, att de Canadiska köpmännen blifvit i tillfälle att undersälja de Svenska?

Henom möjligheten för de Canadiska att undersälja de Svenska.

Kan Ni upgifva, huru timret från Sverige och från de öfriga norra länderna i Europa förhåller sig till hyartannat i godhet?

Svenska timret anses vara, näst det Preussiska, det bästa, som kommer hit.

Huru förhåller det sig till det Norska? Det Norska är, tror jag, lika godt, men i allmänhet af mindre dimensioner.

Är Sverige ett land, som hastigt tilltager i befolkning?

Nej; jag tror snarare, att det står stilla.

i detta afseende, eller åtminstone att till-
vexten är endast obetydlig.

Hvarföre gå de Svenska skeppen, så-
som Ni sagt, härifrån till södra Europa ef-
ter salt, sedan de fört hit sina timmer-
laster? Vore det icke bekvämare för dem
att hämta sitt salt härifrån?

Emedan det skulle vara både långsamt
och kostsamt att gå från London till Li-
verpool; och då de gå till södra Europa,
kan det lyckas dem att få fragt eller, i mot-
satt händelse, är saltet deras säkra tillflykt.

Hvad Ni nu sagt, inskränker Ni det
till London?

Ja.

Hvad utväg hafva Svenskarna, eller
hafva de någon, att betala den skuld, hvar-
om Ni talat, och deras undervigt i handeln,
då exporterna till dem jemnföras med de-
ras egna timmerlaster?

De hafva icke blott timmer, utan ock
jern, tjära och beck.

Om man, med detta allt och efter af-
räknande af dessa artiklar, ändock antager
en undervigt i handeln, hafva de någon
utväg att betala hvilken handelsbalance som
helst, som är emot dem?

Ja, genom deras fragthandel i södra
Europa och annorstädes, äfvensom af deras
vinst på handeln med andra länder.

Är det icke mycket svårt att få ut de
i följe af en sådan undervigt upkommande
skulder?

Jo, och kursen är högst ofördelaktig
för Svenskarna.

Skulle då en ökad handel med Sve-
rige vara synnerligen förmånlig för våra
köpmän att gå in uti?

Jag förstår icke frågan tydligt.
I anledning af svårigheten för Sven-
skarna att betala balancerna mellan sig och
Engelska köpmän, skulle det kunna vara

fördelaktigt för en köpman här att öka sin
export till Sverige?

Hade han förtroende till sina corre-
spondenter, skulle han icke hesitera att gö-
ra det, emedan i Sverige finnas rika indi-
viduer, som alltid kunna finna utväg att
remittera.

Det är således ingen svårighet att ut-
bekomma balancer från Svenska köpmän?

Jag mente endast, att en köpman icke
skulle draga i betänkande att öka sin han-
del med de individuer i Sverige, till hvilka
han hyste fullt förtroende; men att i all-
mänhet det är för närvarande ganska svårt,
i anseende till kursen, som gör hvar och
en försigtig, som handlar på Sverige.

Meningen med frågan var i allmänhet,
huruvida det skulle vara fördelaktigt för
en Brittisk köpman att öka sin export
på Sverige. Inberäknade de personer af
förmögenhet, om hvilka Ni talt, och alla
andra sorter köpmän, i allmänhet och un-
der alla omständigheter, skulle en ökad
handel mellan Brittiska köpmännen och
Sverige vara att önska eller icke?

Den skulle vara att önska.

Har Ni någon anledning att veta, huru-
vida hos Svenska regeringen nu finnes eller
icke finnes någon böjelse att gynna en bil-
lig och liberal handel med England?

Jag tror, att en sådan böjelse finnes.

Ni nämnde, att i Sverige en afgift var
lagd på bräder och timmer, som utföras
med Brittiska fartyg. Har någon förändring
i denna afgift blifvit gjord af Svenska re-
geringen, sedan afgifterna här pålades?

Den har till en tid blifvit eftergifven,
på Svenska köpmännens ansökning; men in-
gen beständig förändring har ägt rum.

Känner Ni, huruvida i Norrige och
Sverige för närvarande herskar någon all-
män nöd?

Jag tror det.

Hyad orsak tillskrifver Ni den hufvudsakligen?

Dels reactionen af freden, som kom öfver dem och beröfvade dem deras fragthandel, och dels det låga priset på deras varor i främmande länder, i synnerhet i England.

Anser Ni de i England lagda höga afgifter på införseln af deras timmer, hvars införsel från Sverige derigenom blifvit hindrad, hafva till någon betydlig grad bidragit till denna nöd?

Ja.

Kan icke därför denna nöd, förorsakad, såsom Ni tror, till en god del genom svårigheten att hit exportera timmer, hvilken svårighet åter härleder sig från de här lagda höga afgifter på dess import, hafva bidragit att göra Sveriges befolkning stationär?

Jag tilltror mig väl icke att bestämdt säga, att det så förhåller sig; men jag anser icke otroligt, att det haft något inflytande derpå.

Vittnet afsträdde.

Dessa handlingar äro af högt intresse för oss Svenskar i denna epok, då frågan om handelsfriheten discuteras. Och om de äfven icke vore viktiga för annat, äro de dock endast genom vederläggningen af den utnöttå satsen, att ett land, som söker handelsfrihet med ett annat, endast söker den, för att i commercielt afseende förtrycka det. Vi hafva fått se Engelska lagstiftare och Engelska köpmän antaga, att Englands handel är ofördelaktig på vissa länder, derför att desse länder lida af tvång och näringslöshet.

LAGFARENHET.

Kongl. Maj:ts

Utslag uppå den af Extra Ordinarie

Cantzlisten J. P. Theorell i underdånighet förda klagan, ej mindre deröfver, att Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hof-Rätt, hvarest han anhållit om afskrift af Kongl. Maj:ts skrifvelse till bemälde Hof-Rätt, af den 20 sistledne Januarii, angående Kongl. Maj:ts Beslut i målet, rörande de på Helsingholmen, i Martii månad 1819, föröfvade mord, hvarföre Drängen Peter Andersson, med flere, blifvit tilltalad, genom Resolution den 6 nästlidne Martii förklarad, att Hof-Rätten, i anseende till vissa uti berörde Nådiga Bref, meddelade föreskrifter, ej kunde, för det då närvarande, till den gjorda ansökningen lemna bifall, än ock deröfver, att Kongl. Maj:ts Nedre Justitiæ-Revision, uppå af klaganden gjord anmälan, att vederbörande Tjensteman inom Verket vägrat att meddela honom afskrift af omförmälde Nådiga Skrifvelse, den 18 sistledne Martii meddelt det Beslut, att så snart Kongl. Maj:ts i Näder anbefallt Dess Befallningshafvande i Stockholms län, att för Petter Andersson låta kungöra Kongl. Maj:ts, under den 20 Januarii innevarande år, angående bemälde Petter Andersson, gifne utslag, ägde Theorell att hos vederbörande utbekomma den begärda afskriften; deruti klaganden, under åberopande af 2 §. 4 mom. Tryckfrihets-Förordningen, sökt den ändring, att, med ogillande af så väl Hof-Rättens som Nedre Revisionens ofvanberörde Beslut, båda desse Embetsverk måtte förstädigas, att till honom utlemna den begärda afskriften, så snart han sig derom på någotdera stället anmälte; öfver hvilken klagan, så väl Hof-Rätten, som Nedre Revisionen med underdåniga utlåtanden inkommit, hvarvid Nedre Revisionen i underdånighet tillkännagifvit, att ifrågavarande afskrift,

hvilken nu mera af klaganden blifvit uttagen, varit ihån den 21 sistlidne Mars för honom att tillgå; med Kongl. Maj:ts Högste Domstol beslutet; gifvet Stockholms Slott den 28 Junii 1820.

Kongl. Maj:t har i Nåder låtit sig föredragas ofvannämnde underdåniga klagan; och ehuru Hof-Rätten samt Nedre Justitiæ Revisionen, af Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse den 20 nästlidne Januarij, kunnat hafva anledning till de nu öfverklagade Beslut, då ändamålet med den gifna föreskriften, att Kongl. Maj:ts Utslag öfver Petter Andersson ej skulle för honom kungöras, genom utlemnandet af ofvanberörde Nådiga Skrifvelse kunde förfelas; likväl och emedan hvad Kongl. Maj:t sålunda förordnat icke bordt utsträckas utöfver det bestämda innehållet af Kongl. Maj:ts Skrifvelse, eller att med verkställigheten af Kongl. Maj:ts utslag, i hvad Petter Andersson anginge, och kungörandet deraf för honom, skulle tills vidare anstå; finner väl Kongl. Maj:t, det klaganden icke bordt vägras att genast, emot lösen, erhålla del af Kongl. Maj:ts ifrågavarande Nådiga Bref; men då klaganden sedermera haft tillfälle, att komma i åtnjutande af den rätt Tryckfrihets-lagen i detta afseende bestämt; anser Kongl. Maj:t någon vidare åtgärd icke vara af nöden. Det vederbörande till underdånig esterrättelse länder.

CARL JOHAN.

(L. S.)

DAN. FORELIUS.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Neapel. Då deputationen från Palermo (hvilken vid sin afresa från P. måste escorteras af väpnad magt och knappast kunde skyddas för folkets raseri) äntligen fick komma in i Neapel, erhöill den till svar, att H. K. H. Riksföreståndaren

icke kunde tillåta den någon audience, innan Palermo återgått till ordning och underkastat sig den af Konungen utnämnda styrelse, sedan den under tumultet insatta blifvit aflägsnad. En del af deputationen reste derpå tillbaka till Palermo för att förkunna innevånarne detta besked. — Sicilien syntes ännu vara ett offer för oordning. De Neapolitanska soldaterna lågo ännu i fängelse. Vid Messina slogos 400 desertörer med andra trupper. Flere städer hade förklarat sig för oafhängigheten. — Gen. Church har begärt krigsrätt öfver Gen. Naselli, som han anklagar för oförsigtighet vid deras gemensamma styrelse i Palermo.

Konungen är så återställd till hälsan, att han d. 3 Aug. åter visat sig ute och blifvit emottagen med alla bevis af kärlek och vördnad.

Dessa underrättelser äro directe från Neapel; Österrikiska tidningar, under d. 23 Aug., berättar, att då Gen. Pepe blifvit befullmäktigad att utdela belöningar och befordringar bland de regimenter, som deltagit i revolutionen, hade detta högeligen förtruttit dem, som icke dertill bidragit, och 160 personer af dem förfogade sig till Generalen och gjorde honom skarpa förebräelser. Detta föranledde till en stridighet, som lätt kunnat hafva blodiga följder. De obelönte regimenterne utlagade ur sina caserner, med vapen och kanoner i slagordning, för att angripa de gynnade regimenterne. Redan stodo båda partierna slagfärdige emot hvarandra, då en Carbonaro från landet trädde emellan. Han skyndade sig till Cheferna för de belönte regimenterna, yände sig till Lieutenant Morelli och soldaten Silvati (hvilka, jemte Minichini, gifvit första stöten till revolutionen), föreställde dem de olyckliga följderna af oenigheten och upmanade dem att gå till Krigsministern och afsäga sig alla befordringar och belöningar. De lofvade förmå sina kamrater till ett dylikt steg, hvarpå lugnet återställdes. För öfrigt har nyligen uppstått oenighet mellan Pepe och Carascosa, hvarpå denne begärt sitt afsked såsom Krigsminister, hvilket likväl icke blifvit beviljadt. I stället tros allmänt, att Pepe går af. — På Sicilien beredes ett inbördes krig. Regimentet Konungen, som fått befallning att från Neapel gå till Sicilien, har vägrat lyda, och fortfor i sin vägran, ännu då nyheterna afgingo. — Ministrarterne, och isynnerhet Inrikes Ministern (Zarlot), insulteras dagligen af Carbonari, som gå löst på dem med blanka dolkar och plåga dem med grusliga hotelser. Hvarje natt äro slagsmål på gatorna. Man skjuter på trupperna och sedan heter det, att Calderari (en orden, som står i opposition mot

Carbonari) hafva gjort det. Carbonari uptaga ej mer några nya medlemmar. De som förgäflves sökt inträde, börja redan bilda en ny orden. Samma anda herskar i provincerna. — Gen. Caracciolo kom till Aquila och antyde Intendenten där att förena sig med Carbonari eller förlora sitt embete. Han vägrade, och hans afsättning väntas. — Men dessa underrättelser äro, såsom sagdt, komma öfver Österrike och äldre än flera directa, hvilka icke omtala någon oro, utan tvärtom den bästa anda, som skall råda äfven i provincerne.

Spanien. Riego är nämnd till General-Capitaine i Galicien, och Öfverste Espinosa till Gen. Major och Gouverneur i Tortosa. — Portugisiska regeringen synes med mycken sorgfällighet söka bibehålla vänskap och förtroende med Spanien: Portugisiska Ministern i Madrid har fått officiel underrättelse, att dess hof tagit mått och steg till den så kallade Apostoliska juntans uplösande och till förekommande af Spanska flyktingars samling på sitt område.

Cortes hafva befullmäktigat regeringen att öppna ett lån, deruti så väl utlänningar, som Spanjorer, kunna deltaga; hvarpå Finance-Ministern förklarar sig färdig att inom tjugo dagar emottaga anbud till ett sådant lån om 200 millioner. — Undantaget för tonsurerade och Advocate, i afseende på skyldighet att tjena vid national-milicen, är uphäfvet.

Öfra Italien. En intressant framställning af tillståndet och sinnesstämningen i Rom förekommer i en Tysk tidning. "Efter hvad som händt i Neapel, heter det, tror Ni kanske Quiriterna redan på det heliga berget? Tro mig, här i Rom hänger all ting så fast vid det närvarande, att det icke är att tänka på någon revolution. Ingalunda felas orsaker till missnöje; men först och främst är hufvudstaden regeringens morsgris, för hvilken provincerne upoffras; för det andra finnes en sådan mängd pensioner, gratificationer och små syslor, att hvar och en har att frukta för sig eller någon af sin familj; för det tredje se Romrarnes gamla främlingar, och dessa blifva borta, om oroligheter inträffa; för det fjerde är man här, mer än annorstädes, van att vänta, rädd för gramarna, mistrogen inbördes och fattig på entusiasm för bättre saker än upror. I provincerna spökar det väl något i hufvena; men luget är ännu icke stördt." — Imedlertid fördubblas vakter och borgaremilice, och täta arresteringar ske i provincerna.

Frankrike. Complotten måtte hafva varit längre utgrenad, än man först trodde. Arresteringarne fortflara dagligen och regeringen visar stort

misstroende till garderna. Af tredje regimentet är blott en under-officer öhäktad; tre af det fjerde o. s. v. Af Meurthe-legionen (som skulle börja anfallt) äro 22 officerare insatta. Äfven Borgare äro inmanne. Det påstås, att Ministrarne haft trädarne till sammansvärjningen redan länge i sina händer, men velat låta den mogna, innan något skulle företagas. Längre hade åtminstone uproriska och förolämpande uttryck försports från flera personer af den gamla arméen, hvilka dock voro satta i tjänstgöring vid den nya. Att partiernas hat och förolämpningar mot hvarandra stigit till sin höjd, sådant kände man. Ultras hafva fått vatten på sin qvarn och yrka på sina motståndares utrotande. Några dagar före complottens upptäckande lästes i Ultrasbladens "ett väl använt våld af Ministrarna vid valen skulle uträtta mer, än alla Prefecters förenade ifver."

En af de missnöjdas förnämsta klubbar skall hafva varit på Mont-martre gatan; och en infanteri-officer, som antagit det falska namnet Capitaine Pilote, der agerat en betydlig role. Afsigten skulle hafva varit att uprätta ett regeringsråd, under presidium af en f. d. Fransk fältherre, en nära släkting till Napoleon.

Det säges, att Österrike hos de fyra allierade magterna aubällit om hjälp till rustningar mot Neapel.

De rykten, som kringlupit, angående en förfärlig revolution, hvarunder flera af Kongl. Husets medlemmar blifvit mördade, Konungen flytt, Schweitzer-garderna blifvit nedsablade, Napoleon II utropad till Konung under Prins Eugène's förmynderskap o. s. v. hafva ännu icke bekräftat sig. (Man väntade uplysningar med Engelska posten; men den kom icke i går med den västra, såsom den plägar.)

England. Mot slutet af Öfverhusets session d. 25 hördes Barbara Kresse, som passat up på ett värdshus i Karlsruhe. Hon berättade hvad som der skall tilldragit sig i Bergamis rum. "Drottningen," sade hon: "hade uppsprungit." Här frågade General-Pröcuratorn: "sprang hon upp?" Men Brougham ville icke tillåta denna fråga, på det att svaret derpå icke måtte få en för motpartiet fördelaktig vändning; och, sedan Drottningen imedlertid aflägsnat sig, upstod derom en rätt liflig discussion, deri Pairerne äfven togo del. Biskoppen af Peterborough lät förstå, att tolken icke öfversatte tyskan rätt. — Lord Holland mente, att huset icke borde tillåta öfversättningar af icke edsvorne personer, hvarken i eller utom huset. — Brougham hoppa-

des uppskof, tilldess annan tolk kunna anskaffas. General-Procuratoru sade sig redan hafva en annan i beredskap. Brougham önskade egen tolk och att förhöret skulle inställas. Bland Pairerna uppkommo olika meningar, om anledning voro till missnöje med närvarande tolken. Brougham upprepade, att han icke trodde sig böra låta någon tolk svärja, innan han äfven hade en å sin sida. Det uppskof, som härigenom kunde hända, komme af de vägrade vittneslistorne. Italienska vittnen hade han väntat och därför skaffat Italienska tolkar. Om tyska vittnen hade han icke vetat. Gen. Procuratorn ansåg honom hafva bordt förutse det, genom berättelsen om händelserna. Brougham: vissa händelser skola ju hafva tilldragit sig i Palestina, Africa o. s. v. Skulle jag då skaffa tolkar från alla dessa länder. På Lord Liverpools motion, uppskötts vittnes-förhöret till följande dagen, då Brougham skulle hafva tolkar i beredskap.

Stockholm. I förgårs d. 9 kl. 8, anlände H. M. Konungen och H. K. H. Kronprinsen hit till hufvudstaden.

Man erinrar sig det i N:o 52 af denna tidning införda Kongl. Maj:ts nådiga Bref till dess och Rikets Krigs-Collegium. Under d. 19 sistl. Julii har åter ett nådigt Bref blifvit till bemälte Collegium allätet, af följande lydelse:

CARL JOHAN &c. Wår ynnest &c. Till underdånig följd af Wår Eder gifna Nådiga befallning, att quartaliter i underdånighet uppgifva, hvilka landtransporter det sistlidna kvartalet för arméens behof blifvit verkställda, hafven J uti underdånig skrifvelse af den 15 nästlidne Junii till Oss insändt

förteckningar å sådana för Edra Artilleri- och Utrednings-Departementen under innevarande års 1:sta kvartal besörjda transporter.

Dessa förteckningar hafve Wi i Nåder lifit Oss föredragas, och churu Wi göre Oss försäkrade, att J hädanefter sorgfälligt ställen Eder till underdånig esterrättelse, hvad Wi rörande Landtransporters verkställande under den 1 Junii detta år i Nåder föreskrifvit, har vid samma förteckningars granskning det likväl icke kunnat undfalla Wår upmärksamhet, att den 20 och 27 sistlidne Mars, och således under den i anseende till vägnarnes beskaffenhet minst tjuliga årstid, från Christianstad afgått 2:ne transporter af Gevär för Wår Westmanlands och Dal-regementen, den ena med 74 och den andra med 58 hästar. Och är således härmed till Eder Wår Nådiga befallning, att J underdånigt uplysen, hvarföre dessa transporter icke tidigare eller under vintertiden eller till sjös blifvit verkställda, samt jemväl upgifven orsaken dertill, att förenämnde regementen ej kunnat från närmare belägna förråd med gevär förses, Wi befalle oc. Stockholms Slott den 19 Julii 1820

Under Hans Maj:ts

Wår Aller Nådigste Konungs och Herres fränvaro
Dess tillförordnade Regering

FR. GYLLENBORG, LAES VON ENGESTRÖM.
C. LAGERBERG. A. F. SKJÖLDSTRAND.
B. C. QUIDING.

Under sistl. vecka, eller från d. 2 September till och med d. 9, är på metallvägen här, dels utklaradt, dels under lastning liggande circa 8000 Skeppund.

Uppgift ifrån Stockholms Stads Järn- och Metall-Våg Ult:o Augusti 1820.

	Stång-jern.	Manu-factur.	Kop-par.	Mes-sing.	Bly, Alun, Vic-triol, m. m.		Stång-jern.	Manu-factur.	Kop-par.	Mes-sing.	Bly, Alun, Vic-triol, m. m.
	Sk:pd.	Sk:pd.	Sk:pd.	Sk:pd.	Sk:pd.		Sk:pd.	Sk:pd.	Sk:d.	Sk:d.	Sk:pd.
Behållningen i-från år 1819	79,371.	56,566.	857	352	1,046.	Utvägt och ut-clareradt till In- och Utri-kes orter, se-dan årets bör-jan - - -	143,584.	21,092.	3,977.	314.	5,657.
Ankommit se-dan årets bör-jan - - -	166,906.	17,493.	3,828.	248.	3,883.	Behållningen, Ult:o Augusti	102,753.	52,967.	708.	266.	1,272.
	246,337.	54,059.	4,685.	580.	4,929.		246,337.	54,059.	4,685.	580.	4,929.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 14 September.

*Sine ira, studio et metu.**Tidens Lexicon.*

(Forts. fr. N:o 71.)

Uplysning, Bildning. Bördens uteslutande rätt till embeten och fördelar blef ändtligen förklarad för inkräkning och man blygdes att vidare yrka den. Men dess privilegier ärfdes af en annan klass, kallad *Bättre folk* eller, då man ville vara moderat, den uplysta och bildade klassen. Detta var fullkomligt rätt.

Men hvilka utgjorde denna klass? Sjelfva bildningen blef ett ärfeligt privilegium. Att hela nationen skulle sättas i tillfälle att bildas och känna sina rättigheter, försöka sina krafter — det kunde icke tillåtas. Man yrkade jemnt, att hvar och en skulle beskedligt hålla sig vid sitt stånd och icke sträfva efter det, hvartill han icke var född. Det blef en jargon att skrika mot för stort kunskapsbegär hos de lägre klasserna, hvilkas barn för mycket studerade; i vers och prosa gjorde man sig smårolig öfver lärda bönder. — Men detta allt var icke annat än en fernissa, hvarunder låg verkligt hat till de lägre klassernas uplysning, verklig öfvertygelse, att de borde hållas i råhet, för att kunna hållas i tygeln. Mången sade rent ut denna mening.

Men huru skildes då det så kallade *bättre folket* från den låga hopen, som icke ägde och icke fick förvärfva uplys-

ning? Huru documenterades bildningen? Skulle hvar människa examineras, som ville förklaras för *bättre*? Var detta möjligt? Nej, utvägen var ganska enkel: man såg det utanpå; kläderna voro detta adelsbref. Den, som bar en modern frack, hade genast bildning och uplysning. Skalkar påstodo väl, att mången åkte i Engelsk vagn, och tillika var så absolut rå, som den, hvars konst var att föra plojen, och hvars studier voro Cateches och Bibel. Skalkarna gingo så långt, att de indelte pöbel i två klasser: förnäm och icke förnäm. Uplysning, sade de, består icke i konsten att hålla knif och gaffel väl, att spela vira och raffel, att underhålla en modern conversation, ja icke ens att pladdra några Franska ord eller döma öfver saker, såsom man hört andra döma. Den består, sade de, i konsten att tänka, i begrepp om människans och medborgarens värde, i vanan och förmågan att öfverse ett ämne, som rör dem, att förstå och värdera ett sant och viktigt tal. Den sanna uplysningen bor mera i en i allmänhet öfivad tankekraft, än i encyclopediska noticer om något i hvarje. Låt alla sättas i tillfälle att försöka, hvartill de duga, och sedan endast det lyckligt organiserade hufvudet slå sig på egentlig lärdom. Inrätta staten så, att endast den ovanliga förmågan kan stiga och lysa, och att företrädet, glansen icke uppenbarar sig

endast i granna kläder, vagnar och rese-
närer. Förbjud ingen att äga dessa, men
gör dem oskadliga, d. v. s. laga så, att
när folket ser den yttre herrligheten, det icke
ropar: se der en hög Herre, utan: se där
en rik medborgare. Vänj människorna af med
den jargon: jag är en så hög och bildad
man (såsom du ser af mina kläder), der-
före vet jag mer än du. Lär alla, att den
som har rätt, får höja sin stämma och be-
visa, att han har rätt, utan annat före-
träde å någon sida än skälens. Då skall
uplysning värderas och eftersträfvad, då
skall den allmänt vinnas. Den oinskränkta
rättigheten att yttra sig öfver alla ämnen
skall väcka begäret att kunna yttra sig.
Så länge friheten att tänka icke fins, fins
ej eller konsten att tänka; man stadnar vid
det gamla Ryska ordspråket: "sådant vet
endast Gud och Zaren."

Man har sagt, att uplysning och bild-
ning äro oförenliga med de arbetande klas-
sernas yrke och lefnadssätt. Falskare sats
har aldrig funnits. Man har dömt af hvad
man hittills hört och sett. All ära har va-
rit fästad vid ett tärnande lefnadssätt. Har
en af den så kallade lägre hopen fått bild-
ning, så har han sträfvat dit, där ära och
befordran bott, föraktat den klass, hvarur
han kom, och ansett sig vanlottad, om han
 varit tvungen att qvarblifva der. Detta
har gjort honom modfälld och duglös; men
i sjelfva bildningen ligger ingen ting, som
strider mot det arbetande lifvet.

Detta är rönet på den ena sidan. Man
berättar äfven, att länder finnas, der bö-
nderna läsa romaner; och man har gjort
den anmärkning, att dessa icke äro de bä-
sta bönder. Sådant är mer än troligt; ty
romaner och dylikt är icke blott ingen up-
lysning, utan tvertom ett hinder för sann
uplysning. Olyckan är just den, att man
oftast misstagit skuggan och utskummet af

uplysning för verkligheten. Äfven utom den
verkliga lärdomen finnes en mängd allvar-
liga, men tillika tillgängliga, kunskaper,
som kunna skärpa tankekraft och vilja.

Vi återkomma till frågan, huruvida
det är nyttigt, att hela folkmassan bildas.
Man har påstått, att den derigenom blefve
ohandterlig. För hvem? För regeringarna.
Ja för regeringar, som anse sig existera
för sin egen skull, som bruka folken en-
dast till medel för sina afsigters genom-
drifvande, som räkna dem tusentals och
behandla dem såsom varor. För sådana
regeringar äro uplysta folk en pest, en
nagel i ögat. En regering deremot, som
tror sig existera endast för folkets skull och
icke hafva något eget interesse, måste äls-
ka ett uplyst folk, som med upmärksam-
het följer och med förstånd bedömer hvarje
dess steg. Då falska rykten och orolig-
hetsstiftare kunna hos ett rätt folk blifva
farliga, äfven för den bästa regering; så kan
denna deremot tryggt låta sådant ogräs växa
bland ett folk, som förstår döma om hvad
det ser. Dessa äro följderna af uplysnin-
gen. Och man har en gifven termometer
på en regerings egen uplysning och tänke-
sätt: Hatar och fruktar hon en allmänt
spridd uplysning hos sitt folk, så äro hen-
nes hjerta och hufvud mörka.

Tryckfrihet. Då Europeerne först be-
sökte de så kallade vildarne i America och
på Söderhafsöarne, narrade de till sig dem
och deras varor med glaspärlor, spikar
och leksaker, hvilkas värde fans endast
i okunnigheten. Så gjorde ock de Euro-
peiska Furstarna med sina undersåtare: de
skänkte dem tidtals så kallad tryckfrihet.
Namnet var grannt och glittrade på långt
håll; de enfaldiga människorna hurrade och
trödde sig hafva fått en skatt; ty namnet
var ändock något. Men saken — den kän-
de de icke. De hade fått frihet, icke att

ytttra och trycka hvad de ville. — Långt derifrån! De hade fått frihet att ytttra allt det elände, de behagade, att beljuga hvarandra, att med ett ord göra allt det, som en sann tryckfrihet icke tillåter. Men friheten att controllera regeringens åtgärder, den hade man nog aktat sig att gifva. Denna frihet stadgades väl äfven, eller, rättare, hon nämndes icke uttryckeligen; så att den, som blott läste bokstafven, trodde henne inbegripen under all annan frihet; regeringen åter kunde tyda lagens ord så som hon fann beqvämast, d. v. s. så, att en dylik frihet var i sig sjelf orimlig — ”det kunde ju hvar man begripa. Ofördelaktiga yttranden om regeringens åtgärder vore ju klander mot regentens gärningar.” Om ock lagarna bestämde skilnaden mellan regering och regentens person, om de stadgade ansvarighet för Ministrar; så kunde man eller ville man ändock icke rätt begripa, hvad denna skilnad, denna ansvarighet betydde. Lagen måtte säga, hvad han behagade; vederbörande skylde sig alltid bakom regentens helgade person och skreko om Majestätets förolämpande, så snart äfven den beskedligaste anmärkning öfver ett regeringens beslut kungjordes. Ty det lyckades att inbilla Furstarna, det saken angick dem. Ingen var ärlig nog att säga dem, att just *deras* högsta interesse var oinskränkt frihet i omdömen öfver — icke *deras*, utan — *deras* Ministrars steg. Så länge Fursten envisades med den falska idéen, att regeringens beslut voro hans personliga beslut, derföre att han med sitt namn förklarar dem gällande; så länge han blygdes att erkänna, det han icke kunde, mer än någon annan dödlig, känna och genomtränga alla i statens styrelse förefallande enskilda mål (i synnerhet om han tillika var domare och tillämpade lag); så länge han följaktligen åtog sig ansvaret för andras gärningar; —

så länge var en verklig yttrandefrihet omöjlig.

Men dessa sanningar hafva i så många år blifvit utan verkan predikade, att den kortsynte bör förlåtas, om han tror deras inpräglande höra mer till fromma önsknin- gar än till saker, dem man får hoppas. Denna misströstan är dock klenmodig. Tiden, som gör allt, skall slutligen nöta in äfven de sanningar, som nu synas mest misskända. Men der återstår ett värre ondt. Äfven i de länder, der tryckfriheten haft det oinskränktaste välde, har den varit partiskt behandlad. Åklagaremagten har icke varit oberoende såsom domaremagten. Om således också alla domar i tryckfrihetsmål utfallit rättvist, så har dock lagen blifvit partiskt anlitad. Den beroende åklagaremagtens verksamhet eller overksamhet har blifvit bestämd af omständigheterna. I farliga tider har styrelsen icke vågat åtala, hvad som verkligen varit brottsligt; under andra förhållanden åter angripit allt. Det gynnade partiet har man tillåtit alla ilskans och smädelsens utfall; motpartiet har man ingen ting tillåtit, och om äfven försöken att få bestraffning ofta misslyckats, hafva de dock tjent till förargelse och förbittring. — Men äfven detta är icke ohjelpigt.

Religion. Ju mera glömd och föraktad denna i sjelfva verket varit, desto ängsligare har man trott sig böra vaka öfver dogmernas renhet. Andan har man icke förstått, och derföre har man varit rädd om den döda bokstafven. Ty man har i religionen icke sett annat än en hållhake på hopen. Man har nyttjat religionen, likasom allt annat, till politiska ändamål; icke frågat efter, hvad hon verkligen varit, utan blott hvar till hon kunnat brukas i regeringens hand. Tidehvarfvets karakter var, att ingen ting var något i sig sjelft, utan endast så vida det kunde användas.

Domare indelas i ordinarie och till-

förordnade. Desse sednare tjena för egen öfning (se R. H. S. Justitiæ Ombudsmans underd. besvär öfver Kongl. Götha Hofrätts Utslag d. 17 Januarii 1820, angående Hr. Landsh. Flach). Bedröfligt, att lagskipningens väktare måste erkänna, att man kan få rättvisa på försök eller såsom lärospån för en ung jurist; ännu bedröfligare, om meningen är, att ej blott så sker, utan ock att så bör ske.

Bondhästar. Man har sagt i England, att luxe är patriotisk, emedan den befordrar consumptionen. I vissa länder hafva bondhästar fordom blifvit ansedde som en luxeartikel, hvilken ifrigt och patriotiskt consumerades. Denna consumption var en måttstäck på förnämhet. Ju förnämre man var, på desto mer af denna vara skulle man skaffa afsättning; och var man alldeles ofantligt förnäm, så skulle vägen, der man larit fram, vara beströdd med ruiner deraf. Lyckligtvis har världen kommit ifrån denna falska grundsats, och den humanitet, som numera utmärker de höga, har sträckt sig äfven till bondhästar.

Allmänt bästa, ett mycket väl klingande ord, som brukades till täckmantel för statscouper. I 15:de och 16:de seklet kunde man ännu bruka Furstarnas (och derunder förstådd aristocraternas) *gudomliga rätt*, och brydde sig icke om några svepskäl och täckmantlar. Man utskref så mycket man trodde kunna möjligen åstadkommas, utan fullkomlig ruin eller upror. I sednare tider fann man sig föranlåten att säckra pillerna. Ville man låta skjuta ihjäl några tusende medborgare, ville man trampa rätt och lag under fötterna, ville man utsuga landets mærg genom skatter — så satte man ihop en proclamation, full af *trängande nöd*, af *statens ära*; bedyrade sin vedervilja emot blod, emot förtryck; men — det *allmänna bästa* kräde upoff-

ringar — de trogna undersåtarna borde offerlif och egendom därför — så snart det uphörde att kräfva upoffringar, skulle de icke vidare begäras &c. &c. &c.

Men de uphörde aldrig; det allmänna bästa tycktes icke finnas för annat, än för att kräfva offer. De flesta onera, folken hafva qvar, leda sitt ursprung från ett ögonblickets behof, och löfte gafs om deras lättande, så snart det allmänna bästa sådant tilläte; men löftet hölls aldrig, och man låtsade hafva glömt det.

Ordet allmänt bästa borde förvisas ur språket; ty det har gjort mera ondt, än pest och missväxt. Det verkliga enda allmänna bästa (hvarför man dock aldrig brukat ordet) är: att hvarjom och enom rätt sker; att folket får behålla sina fri- och rättigheter oförkränkta; att inga band läggas på bruket af dess intellectuella och industriella krafter. Iakttages detta, så behöfvas hvarken statscouper eller allmänt bästa.

Statsbehof. Det är ytterst märkvärdigt, att man ännu aldrig sett dem minskas, utan tvärtom ökas beständigt. Orsaken är lätt funnen. De verkliga statsbehofven äro ganska få; deras behof åter, som finna det beqvämt att äta statens medel, växa beständigt. Ville man i sina minsta detaljer och till yttersta källan följa de flesta så kallade statsbehofven; skulle man upptäcka saker, om hvilka man aldrig drömt, och hvilka väckte löje. T. ex. den eller den Ministern förklarar, att anslaget till honom är otillräckligt. För honom har hans kammartjenare beklagat sig öfver sin knappa lön, emedan dennes hustru klagat, att hon behöfde fjädrar på hatten eller en sådan shawl som hennes granne. Exemplet är taget för hand, och andra lika besatta skulle lätt kunna upletas. Anledningar saknas aldrig till stegrande af de tärandes an-

tal och behof; men då just dessa tärande utgöra ett mäktigt parti, ja det mäktigaste i staten; så bör det ej eller väcka förundran, om statsbehofven aldrig minskas.

Beskattningsrätt är det ärligaste och egentligaste ord, vi äga i politiken. En stor del Furstar hafva skrutit, att de lemnat, och folken att de ägt, rättigheten att *bevilja* skatter; men de fleste hafva icke förstått, hvad man menat med rättigheten att *neka* skatter. Redovisning för det beviljades förvaltning är en tämligen ny uppfinning, utom i England. Den beqvämaste methoden vore utan tvifvel att, såsom Konung Gustaf III, förklara Rikets säkerhet vara i fara, ifall den begärda bevillningen icke beviljas.

Har jag åtagit mig att betala en annans skulder; så tyckes det vara billigt, att jag vill känna hans tillgångar. Detta har imidlertid blifvit någongång vägradt. Sådant kallas beskattningsrätt.

Revolutioner hafva förr varit blodiga, och därför har man förklarat dem för ett afskyvärdt ondt. Lyckligt vore visst att de aldrig behöfdes, likasom det vore lyckligt att aldrig sjukdomskriser funnes, emedan de ändock alltid bevisa sjukdom. Ju starkare kroppen är, desto starkare blir brytningen; ju tvinsotsagtigare sjukdomen är, desto mindre smärta förorsakar brytningen. En revolution i England skulle blifva förfärlig och lång; i Neapel var den en dags arbete. I allmänhet har man dock stigit i konsten att göra revolutioner, likasom i alla andra konster. Det vill med andra ord säga: det är numera icke ett parti, som gör revolutioner; det är hela folket. Nationerne hafva gått i nödens skola och vändt sig exemplen till nytta. De dröma ej mer om republiker och jemnlighet; de eftersträfva icke skuggor i stället för verklighet. De tala icke om folkets majestät; men de försäkra det — i en person. Denna ena person för-

klara de för sin högste representant, men icke för infallibel. Bredvid hans magtsättes lagens magt, i stället för Ministrars inflytande och ränkor, och man begär henne icke afskaffad, icke ens minskad; endast dess organers böjande under lagen, i stället för godtycket.

Sådan har de nyaste revolutioners syftning varit, och deras lyckliga utgång skall tjena till en eftersyn. Blod skall icke vidare blifva deras lösen, så vida icke inre ränkor af det gamlas tanklösa försvarare, eller yttre våld af obudna förmyndare, tvinga folken att med svärdet försäkra förnuftets seger. Vi hafva redan förut sagt, att våldets fordna redskap, arméerna, numera blifvit sanningens och förnuftets hämnare, sedan de icke vidare äro legda hopar, utan jemnt uttagna ur hela nationen. Detta torde förtryta mången, som snart icke vet, hvad redskap godtycket bör söka, för att vara tryggt. Exemplet är smittande; och Gud vet, hvad man skall taga sig till, då man icke vågar draga tillsamman arméer, utan fruktan i hvart ögonblick att få höra dem proclamera constitutioner. Det enda medlet att förekomma en dylik olycka vore, att Furstarne sjelfve proclamerade; men detta tyckes gå långsamt.

(Forts. c. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Neapel. Man säger, att Neapels regering skall gripa till offensiven, i fall någon försöker att gå in på dess gebiet, och att man då skall söka intaga midten af Italien med en ansenlig armée. Det påstås äfven, att hemliga sammankomster hållas af vissa, som äro missnöjda med den nu varande ställningen och som börjat underhandlingar, för att inkalla en beväpnad utländsk bemedling. — Riksföreståndaren har beslutit upplösa en af främlingar bestående corps, då densamma under det constitutionella tillståndet icke får finnas och

H. K. H. endast vill omgifvas af trupper, som äro hans landsmän. I hela riket siras constitutionens besvärjande med högtidligheter. Calabreserne säga i en address till General Pepe: "Då hela Europa ärrade och teg för Bonaparte, denna despotismens jätte, trotsade en hand full Calabresiske bönder hans magt. Härar, som planterat sina segertecken vid Weixel och Tajo, funno sin graf i våra berg. Och hvem vågar nu, då alla Neapolitaner äro förenade med sin Konung, angripa denna nation? Darra måste de, som understode sig att röra vid vårt fäderneslands ära! Calabreserne skulle frambryta från sina berg och Italien kanske vara för trängt för deras heliga vrede."

Spanien. Cortes's arbeten fortgå. Utländingars licencer på införsel af utländska producter till Cuba, mot lika afgifter, som Spanska skepp betala, äro uphäfva, såsom skadliga för staten. —

Såsom grund-artikel i lagen om national-milicen hafva Cortes antagit att: "National-milicen är det beväpnade fäderneslandet; den är värdig högsta aktning och står under den högsta medborgerliga auctoritets omedelbara befäl." Hvarje Spanior från 18 till 50 år är beväringsskyldig, undantagande de, som icke njuta medborgerliga rättigheter eller genom lyten äro oskicklige, äfvensom Embetsmän, Läkare, Chirurger, Apothekare, Skolmästare, Professorer m. fl.

Milicen skall i nödfall användas till lugnets bibehållande, men ställer aldrig heder svagt för någon, cho det vara må. Cortes hafva förklarar sina sessioner permanenta, till dess öfverläggningarna om National-milicen äro slutade. — Försäljning af Jesuiternas gods är beslutet. Vid frågan om pensioner till dem, invändes, att de på ett par månader remitterat millioner ur landet. — Öfverdomstolen har hemställt till Cortes, om stadgande af en rättegångs-ordning emot Präster, som begått grofva förbrytelser. — Den 15 Augusti förvistes till Lag-utskottet ett förslag till jury domstolars inrättande. — D. 16 ingåfvo Marquis Cerralbo, Hertigarne af Infantado, Medina Celi, Villa Hermosa och Grefve Altamira, i växel-undervisnings-juntas namn, till Cortes 12 exemplar af det öfversatta Lancasterska arbetet, med anhållan, att npsigten öfver denna anstalt måtte uteslutande anförtros Juntau. Remitterades till upfostrings-sectionen. — Det säges, att Riego icke vill utbyta befälet öfver arméen på Isla emot General-Capitaines Embetet i Galicien. — *Marine*-anstalterne synes taga en förbättrad ställning. Bland annat hafva 2 krigsskepp afgått från Cadiz för att förena sig med

Holländska escadern i medelhafvet emot Barbare-skerna. — Den ryktbara röfvaren Jayme inryckte d. 30 Julii i en af 5000 människor bebodd stad, Crevillente, och hade, oaktadt alla auctoriteters närvaro, mördat en man, om icke innevänarne då hans lif med 24000 Realer.

Tidningarne begynna att taga ett häftigare språk, till och med öfver constitutionen.

Öfra Italien. Magasiner uprättas för minst 100,000 man. Emellan d. 16 och 24 Aug. skulde de till Italien bestämda Österrikiska trupper inträffa i Treviso. Redan länge hafva starka Österrikiska besättningar funnits i de Pälliga städerna Bologna och Commacchino. I flera städer i Kyrkostaten visa sig spår till oroligheter och resning. Cardinal Stats-Secreteraren hotas bestämdigt i anonyma bref. Polis-chefen i Bologna, Sciarra, varnades att aflägsna sig, så vida hans lif vore honom kärt. Hon föraktade hotet och fick ett dolkstung. I Ferrara hafva uproriska proclamationer blifvit uppsikade, midt för Österrikiska garnisonens ögon.

Tyskland. Darmstädtska Ständernas andra Kammare har beslutit sina sessioners offentlighet och afgjort, att de redan samlade medlemmar kunna fatta gällande beslut.

En Österrikisk tidning utlåter sig så: "Fler af våra Statsmän äro af den tanka, att politiken ålägger vår regering den ovillkorliga pligt att sätta en mäktig damm emot den rasande ström, som hotar att öfversvämma hela Italien. Österrike, säga de, är den naturliga beskyddaren af den på Italienska halfön bestående sakernas ordning; denna ordnings omstörtande kan det således icke se med likgiltighet. Imedlertid försäkras, att vårt kabinet skall nöja sig med att högt ogilla de Neapelska händelserna och taga erforderliga försigtighetsmått att mot oroligheter trygga de under sitt valde eller sitt beskydd stående Italienska provinser. Vårt hof, tillägger man, skall icke taga någon verksam del i Neapelska rikets angelägenheter, utan att förut hafva öfverenskommit med de öfriga kabinetterna. — Här tro många, att den nya sakernas ordning i Neapel icke kan äga bestånd, och att en contra-revolution snart skall utbryta. Enligt sednaste underrättelser derifrån, synes dess regering rusta sig till krig. Sicilien har ej den afsigt att skilja sig från den Kungliga familjen, utan begär blott en egen regering (Vice Konung) och ett eget parlament. Krigsrustningarna och ovisheten i afseende på de förestående händelserna hafva haft ett öfverdelaktigt inflytande på vår curs." — General Frimont

är nu definitivt nämnd till Öfverbefälhafvare öfver alla trupperna i Italien, hvilka komma att bestå af 72,678 man Infanteri, 5,831 man Cavalleri och 2000 man Artilleri. Äfven säges, att Öfverbefälhafvaren i Lombardiet, Grefve Bubna, genast får en annan bestämmeelse. — Kejsaren skall hafva tillåt de ur Ryssland fördrifna Jesuiterna att upprätta två collegier i Galizien, ett i Tarnow, ett i Lemberg. — Enligt en från Pultava ankommen Rysk courier berättas, att Ryska Kejsarn i October kommer att hålla ett sammanträde med vår Kejsare på gränsen, emedan riksdags-göromålen i Warschau icke gifva Hans Ryska Maj:t tid att bivista lägret vid Pesth.

England. D. 26 hade, enligt hvad föregående dagen ålades Drottningens Advocater, en Tysk tolk vid namn Carl Karsten å deras sida blifvit anskaffad och aflade eden, hvarpå förhöret med uppapperskan från Carlsruhe, Barbara Krantz (i föregående No orätt kallad Kresse) fortsattes. Hon afdånade vid en fråga. Brougham förbehöll sig att framdeles anställa contra-förhör med henne, såsom med de öfriga vittnena, till följe af den vägrade listan på dem. Detta bestriddes af Lord-Cantzleren. Brougham begynte då förhöra Barbara, i synnerhet om de personer, som förut förhört henne i Tyskland och skickat henne till England; äfven om hvad hon fått för resan. Grefve Lauderdale fann dessa frågor öfverskrida hvad Drottningens Advocater ägde göra; och alla frågor af sådan art förklarades också otillbörliga. Häröfver upstod debatt, och ämnet uppsköts.

D. 28 motionerade Grefve Lauderdale, att Drottningens ombud måtte genast göra sina contraförhör så utförliga, de kunde, och att om de framdeles ville å nya förhöra vittnena, borde de för Huset uppgifva sina skäl dertill. Detta bestridde ombuden och öfverläggningen uppsköts, på Grefve Liverpools förslag, till följande dagen. D. 29 föreslog Grefve Liverpool ungefär samma föreskrifter för Drottningens ombud; men nu satte sig Grefve Lauderdale deremot. Efter lång debatt antogs, med 121 röster mot 106, ett af Grefve Harrowby föreslaget amendement, "att Drottningens ombud skulle underrättas, det Huset, vid alla sakens särskilda förhållanden, var af den tanka, att de ägde fortfara med vittnenas contraförhör, på det af honom föreslagna sätt." Då gjorde Lord Erskine den motion, att Huset genast måtte ajojnera sig, på det Drottningen skulle få tid att bereda sig på sitt försvar, och att listan på vittnena och ställen måtte Henne meddelas.

Efter debatt förkastades denna motion med 160 röster mot 61; hvaremot Lorderne Darnley och Holland protesterade och Lord Darlington föreslog att hvarje afton tillstålla ombuden namnen på de vittnen, hvilka följande dagen skola afhöras, samt uppgift på hvad de komma att intyga. Grefve Liverpool trodde, att detta kunde ske privat. Contraförhöret med Barbara, som flera gånger afdånade, företogs derpå af Brougham. Derpå hördes en husväktare från Venedig, och contra-förhördes af Demman. — Då Drottningen d. 26 kom till parlamentshuset och fick höra, att Barbara just höll på att vittna, stodnade Hen. M. i ett rum bredvid. Likaså d. 28 och 29. Hen. M. synes allt jemnt glad och oförfärad.

Hert. af Wellington insulteras glupskt af pöbeln.

Frankrike. Ryktena om revolutionen hafva icke bekräftat sig. Underrättelserna från Paris gå till d. 29 Aug. Den redan upptäckta complotten är ännu icke utredd, ehuru undersökningen blifvit drifven med mycken verksamhet. D. 26 har Pairs-kammaren afhört Kongl. Procuratorn, Hr. Jaquinot-Pampelune's, stämmings-memorial och befallt instruction, till hvars förrättande Grefvarne Rapp och Digeon samt Marquiserne Pastoret och Semonville äro utnämnde. Äfven är ett utskott af 12 Paires satt, till hvilket de förutnämnde fyra skola afgifva berättelse och som har att afgöra, hvilka ibland de anklagade skola sättas i frihet. — Från Cambray berättas, att äfven vid den der i garnison liggande Seine-legionen oroligheter skolat utbryta den 20; men att anstiftarnes planer misslyckats hos deras underhafvande och att de förre, till antalet nio officerare, flytt, som man tror, till Belgien. En Capitaine samt två andra blefvo arresterade och komma inför Pairs-kammarens domstol. Staden hade förblifvit lugn.

Natten emellan d. 19 och 20 hade flera i Versailles liggande corps'er hastigt fått ordres att gå till Paris och aftogade genast, men fingo contraordres kl. 2 i Sévres och återvände. — Menrthé-legionen har på sin marche till Landreecy d. 23 gått genom Soissons i bästa ordning.

General-Procuratorn Bellart blef d. 5 Aug. i Brest ganska illa emottagen. Smädeliga anslag på knutarne begynte upträdet. En hop ungt folk skrålade för honom och kl. half 10, då hopen växt ansenligt, begynte skrikas: "bort med Bellart den skurken! med högra sidan! låt honom resa genast; annars - -." Följande dagen emottogs Hr. Guilhem med fröjdebetygelser. Man ropade: "levse Guilhem! levse venstra sidan!" genast begynte åter oväsendet

mot Bellart och auctoriteterna togo intet steg deremot. Folket förkunnade, att om General-Procuratorn Bourleau komme, skulle detsamma hända honom. Detta skedde också verkligen d. 16. Då upbådade Mairen national-gardet, som till största delen uteblef, och de få, som kommo, upsade honom lydnad, och några blandade sig ibland det oroliga folket. National-gardet är derpå, genom en Kongl. Förordning, upplöst och både Mairen samt underprefecten i Brest afsatte.

H:r De Pradt och hans Bokhandlare äro af Assise-Rätten frikände, i afseende på den förres skrift om Vallagen, och H:r De Pradt beledsagades hem af en talrik folkmängd.

Cardinal de la Luzerne har utgifvit en bok, deri han påstår, att Frankrike icke är någon representatif stat. Hans Eminenz fröjdar sig att kunna påstå, att alla representativa församlingar äro farliga för folken och monarkerna. Franska Chartan grundar, lyckligtvis för staten, ingen representatif församling; ty ingen dylik församling finnes utan representanter; och detta äro icke de deputerade i Frankrike, ehuru desse i sin okunnighet anse sig derför. "En representant," säger Hans Eminenz, "handlar icke efter sitt eget hufvud, utan efter det updrag, hans committenter gifvit honom. Men nu få Valcollegierne icke, hvarken efter Chartan eller efter den nya vallagen, gifva de deputerade några instructioner eller fullmagter; följaktligen äro de deputerade inga representanter för hela Frankrike, som icke valt dem, utan för vissa districter i Frankrike." — Med dylika filosofer är det lätt eller svårt att komma till rätta, allt efter som man tager saken.

En ung Abbé har, i Franska Akademiens namn, hållit ett tal, deri han framställt Ludvig den Helige såsom den där krossat den höga Adelns tilltagsenhet mot thronen och, såsom stor lagstiftare, skapat fria institutioner, dem Chartan, efter sex århundraden, blott fullkomnat.

Turkiet. Från Italien heter det, att Ali Pascha i en blodig drabbning slagit Storherrens trupper, och att Pehliwan Pascha, Befälhafvare öfver en division af Turkiska arméen, stupat. Derefter troddes Alis parti behålla öfverhand i Divanen och hans fiende, Paschan af Scutari, blifva förvist. — Imedlertid berättas ifrån Wien, att Pascho Bey, Alis afsvurnaste fiende, blifvit nämnd till Pascha af Janina, och att Ali således icke lä-

rer kunna hoppas, att hans tillbud om undergifvenhet antages.

Amerika. Äfven i Florida är underrättelsen om constitutionens utropande i Spanien emottagen med allmän glädje. Samma skepp, som förde nybeten från Havana till Pensacola, medförde äfven en förstärkning af 50 man. Det troddes, att Florida aldrig tillfaller Norra America, utan genom våld. Man skrattade åt Americanerne, som icke behöllo landet; då de innehade det.

Morillo har förkunnat allmän amnesti och skickat underhandlare till Angustura.

Stockholm. Under d. 11 dennes har Kongl. Maj:t, i anseende till innevarande års ovanliga äresskörd samt angelägenheten att bereda tillfälle till en vidsträcktare afsättning af Spannemål, i nåder förordnat, att, tills vidare, Hvete, Råg, Korn och hafra må tullfritt till alla utrikes orter utföras; hvarjemte, äfven tills vidare, följande tullafgifter skola erläggas för spannemål, som utrikes ifrån införas: för en tunna Hvete 4 R:d 24 sk.; 1 D:o Råg 4 R:d; 1 D:o Korn 2 R:d 32 sk.; 1 D:o Malt 4 R:d 32 sk.; 1 D:o Ärtor 1 R:d 16 sk.; 1 D:o Hafra 1 R:d 16 sk., allt Hamburger banco. Införsel-tullen å Hvetemjöl förblifver 24 sk. samma mynt för lispundet. — Flera Handlande skola redan hafva anmält sig till utförsel, i synnerhet af hafra.

Götheborg. Den summa, som Curatorerna i John Hall & C:os concurs-massa blifvit, genom Extra Rådhus-Rättens dom d. 24 Aug., dömdes att ersätta dels Hall, dels fordrings-ägarna, utgör 657,926 R:d 32 sk. b.co. Emot nämnde dom skola, af Curatorer och Creditorer, redan fyratio vara erlagda.

Rättelser:

N:o 73, pag. 579. Andra spalten, 17:de raden nedifrån står gjordt, läs gjort. Samma spalt, 15:de raden nedifrån står Henom; läs Genom.